

Design interiérů a drobné architektury

Posed PRO POPULO

BcA. Ladislav Mišičko

Diplomová práce
2019

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Průmyslový design

akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Ladislav Mišičko**
Osobní číslo: **K17324**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Průmyslový design**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Design interiérů a drobné architektury**

Zásady pro vypracování:

- 1. Analýza řešené problematiky**
- 2. Výzkumná část**
- 3. Počáteční kresebné variantní návrhy**
- 4. Vizualizace finálního designérského řešení**
- 5. Ergonomická studie**
- 6. Technická dokumentace**
- 7. Fyzický model finálního designérského řešení ve zvoleném měřítku**
- 8. Vypracování písemné doprovodné zprávy zahrnující všechny etapy práce**

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

KOLESÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. V českém jazyce vyd. 2., dopl. a rev. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2009, 172 s. T. ISBN 978-80-86863-28-3.

KULA, Daniel, Elodie TERNAUX a Quentin HIRSINGER. Materiology: průvodce světem materiálů a technologií pro architektky a designéry. PELCL, Jiří. Design: od myšlenky k realizaci = from idea to realization. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, c2012, 255 s. ISBN 978-80-86863-45-0.

KANICKÁ, Ludvika. Design nábytku v současném světě. 1. vyd. Brno: ERA, 2007, 120 s. ISBN 978-80-7366-107-6.

KANICKÁ, Ludvika a Zdeněk HOLOUŠ. Nábytek: typologie, základy tvorby. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 159 s. ISBN 9788024737461.

KARASOVÁ, Daniela. GDN: geneze designu nábytku. V Praze: Uměleckoprůmyslové muzeum, 2012. ISBN 978-80-7101-103-3.

BOOTH, Sam a Drew PLUNKETT. Furniture for interior design. London: Laurence King Publishing, 2014. ISBN 178067322

KOUT, Jiří. I KOMA Module: historie vzniku a současné tendence modulární architektury. Vyd. 1. Praha: České vysoké učení technické, 2012, 111 s. ISBN 978-80-01-05110-8. KRATOCHVÍL

RAWSTHORN, Alice. Zdravím, světe: jak design vstupuje do života. Vyd. 1. Zlín: Kniha Zlín, 2014, 331 s., [56] s. obr. příl. ISBN 978-80-7473-226-3.

Vedoucí diplomové práce: **doc. MgA. Martin Surman, ArtD.**
Ateliér Průmyslový design

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2018**

Termín odevzdání diplomové práce: **10. května 2019**

Ve Zlíně dne 14. prosince 2018

L.S.

doc. Mgr. Irena Armuťidisová
děkanka

doc. MgA. Martin Surman, ArtD.
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 6.5.2019 .....

Jméno a příjmení studenta: BcA. Ladislav Mišičho / .....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práca sa zaoberá návrhom posedu PRO POPULO v spolupráci so spoločnosťou PRO POPULO Poprad, s.r.o.

V teoretickej časti sa práca zaoberá krátkou históriou posedov a ich analýzou.

Praktická časť popisuje kreatívny postup navrhovania posedu PRO POPULO, ktorý začína prvými skicami a končí finálnymi vizualizáciami.

Kľúčové slová: architektúra, interiér, posed, PRO POPULO

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the design of the PRO POPULO deer stand in cooperation with the company PRO POPULO Poprad, s.r.o.

In the theoretical part, the thesis deals with the short history of deer stand and their analysis.

The practical part describes the creative process of designing the deer stand PRO POPULO, which begins with the first sketches and ends with the final visualizations.

Keywords: architecture, interior, deerstand, propopulo

Pod'akovanie

Pod'akovať sa chcem v prvom rade vedúcemu mojej práce MgA. Martinu Surmanovi ArtD., za pedagogické vedenie počas celého môjho štúdia, vďaka ktorému som získal mnoho skúseností. Úprimné pod'akovanie patrí všetkým zástupcom a zamestnancom spoločnosti PRO POPULO s.r.o. za spoluprácu.

TTT

“Have no fear of perfection - you'll never reach it.”

Salvador Dalí

Prehlasujem, že odovzdaná verzia bakalárskej/diplomovej práce a verzia elektronická nahraná do IS/STAG, sú totožné.

V Zlíne 10. 5. 2019

BcA. Ladislav Mišičko

OBSAH

ÚVOD.....	8
I. TEORETICKÁ ČASŤ	9
1. POSEDY A ICH HISTÓRIA	10
1.1. POSEDY A POĽOVNÍCKE METÓDY V SÚČASNOSTI	11
1.1.1. INDIVIDUÁLNE SPÔSOBY LOVU	11
1.1.2. KOLEKTÍVNE SPÔSOBY LOVU	11
2. SÚVISIACE DOKUMENTY, ERGONÓMIA A TYPOLÓGIA POSEDOV.....	12
2.1. DOKUMENTY SÚVISIACE S VÝSTAVBOU, ÚDRŽBOU POSEDOV A INÉ ...	12
2.2. ERGONÓMIA POSEDOV	13
2.3. TYPOLÓGIA POSEDOV	14
2.3.1. POSEDY Z HĽADISKA KLIMATICKÝCH PODMIENOK	14
2.3.2. POSEDY Z HĽADISKA MOBILITY	14
2.3.3. POSEDY Z HĽADISKA KONŠTRUKCIE	15
3. ANALÝZA TRHU VÝROBCOV POSEDOV	23
3.1. ČESKO A SLOVENSKO	23
3.1.1. PROLOV	23
3.1.2. POSEDY EU.....	24
3.1.3. DŘEVO PŘIBYL.....	25
3.2. INÉ KRAJINY	26
3.2.1. HOCHSITZE OBERPFALZ	26
3.2.2. MUDDY	27
3.2.3. REALBARK.....	27
4. SPOLOČNOSŤ PRO POPULO POPRAD, S.R.O.....	29
4.1. POSEDY V SPOLOČNOSTI PRO POPULO POPRAD, S.R.O	29
4.1.1. VŠEOBECNÝ OPIS.....	29
4.1.2. POUŽITÝ MATERIÁL.....	30
4.1.3. PRIEBEH VÝSTAVBY	31
4.1.4. DOPLNKOVÉ INFORMÁCIE	32
II. PRAKTICKÁ ČASŤ	33
5. VÝSKUMNÁ ČASŤ A ZADANIE PRÁCE.....	34
5.1. VÝSKUMNÁ ČASŤ.....	34
5.1.1. ROZHOVORY SO ZAMESTNANCMAMI PRO POPULO POPRAD, S.R.O	34
5.1.2. PROFIL POUŽÍVATEĽA POSEDU.....	38
5.1.3. POZOROVACIA ANALÝZA.....	39
5.2. ZADANIE	41
5.2.1. ROZHODNUTIE A ZÁKLADNÉ BODY ZADANIA.....	44
6. KONCEPT POSEDU PRO POPULO	45
6.1. ZÁKLADY	46
6.2. KONŠTRUKCIA	48
6.3. NÁSTUPNÁ PLOŠINA, SCHODY A REBRÍK.....	55

6.4. KAZATEĽŇA.....	59
6.5. TEPELNO-IZOLAČNÉ A AKUSTICKÉ VLASTNOSTI.....	68
6.6. FINÁLNE VIZUALIZÁCIE.....	69
ZÁVER	71
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	72
ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	74
ZOZNAM OBRÁZKOV	75
ZOZNAM PRÍLOH.....	80

ÚVOD

Od pradávna považovali ľudia za prvého športovca lovca Nimróda, podľa Biblie prvého lovca pred Pánom. História lovu však siaha v skutočnosti hlboko do praveku – k samotným koreňom ľudského rodu. Toto tvrdenie podporujú vzácne nálezy kostrových pozostatkov z daného obdobia. Dochované zuby našich druhohorných predkov primátov dokazujú, že naši dávni predkovia požírali korisť primeranú ich veľkosti. Lov zvierat sa postupom času rozvíjal spolu s človekom až do súčasnosti, kedy stále zohráva zásadnú úlohu v našom spojení s prírodou.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1. POSEDY A ICH HISTÓRIA

História poľovníctva a lovenia zveri, ktorá neodmysliteľne patrí k posedom, je bohatá. Dozvedáme sa o nej, okrem písomných dokumentov, aj z obľúbených vyobrazení lovu, ktoré sa objavovali počas celej našej histórie na celom svete. Lov zveri sa od praveku rozvíjal spolu s človekom až do súčasnosti, kedy stále zohráva zásadnú úlohu v našom spojení s prírodou. Samotný spôsob lovu sa však z historického hľadiska skoro vôbec nezmenil. Dnešné národy „prírodných ľudí“ ako napríklad Inuiti na severe, Austrálčania, Sanovia v púšťach Kalahari a obyvatelia typických dažďových pralesov ovládajú spôsob lovu, ktorý sa ničím nelíši od spôsobu lovu našich predkov v praveku. Jediným významným posunom v tejto oblasti bol vývoj strelných zbraní, ktorý umožnil jedinému lovcovi, na rozdiel od oštepú a praku, ktoré pri vrhaní vyžadovali značné úsilie, vyslať smrtiaci šíp zo vzdialeného úkrytu a bez vzbudenia pozornosti koristi. Prvé luky sa objavili v mladšom paleolite a sú výtvorom človeka múdreho (*Homo sapiens*). Neskôr s vynálezom strelného prachu (okolo 14. st.) luk a šípy vystriedali palné zbrane, ktoré dnes používajú aj poľovníci. Z histórie je tak dobre známe, že lovci už dlho využívajú na lov rôzne druhy skrýš a trikov, ktoré im pomáhajú zvýšiť úspešnosť ulovenia koristi s použitím palných zbraní. (1 s. 5-23) (2 s. 16-45)

V minulosti nebolo lovenie z vyvýšených miest ako sú stromy či svahy, alebo z dočasných pozemných skrýš vybudovaných z prírodného materiálu ničím výnimočné. Indiáni boli známi lovením zo stromov alebo hnaním zveri zo svahov, kde ich potom z vyššie postavených miest lovili. Lovenie pomocou vyvýšenej plošiny môžeme nájsť v minulosti napríklad v Indii, kde sa takýmto spôsobom lovili tigre. (2 s. 16-45) Podobných príkladov je množstvo, avšak pojem „posed“ sa začal prvýkrát objavovať až okolo 19. storočia, teda v dobe novoveku a našej súčasnosti. (1 s. 113)

„Poseď je pozorovateľňa, ktorá slúži k pozorovaniu alebo k lovu lesnej zveri. Jednoduchý posed môže byť vybudovaný napríklad na väčšom listnatom strome v podobe jednoduchej drevenej sedačky umiestnenej vo vetvách a vybavenej rebríkom. Zložitejšie posedy môžu byť aj samostatne stojace drevené stavby. Posedy sa umiestňujú na miesta, kam chodí zver pravidelne za potravou na pastvu, napríklad na okrajoch lesa, pri lesných lúkach, rozsiahlych rúbaniskách, alebo pri poliach.“ (3)

1.1. Posedy a poľovnícke metódy v súčasnosti

Posedy sa dnes využívajú pre ich mnoho zrejmých výhod. V prvom rade je strelba z posedu bezpečná, pretože zhora sa strieľa smerom dole, takže guľku vždy zachytí zem. Ďalšou výhodou je zmenšená ostražitosť zveri, keďže sa poľovník nachádza nad ňou. Dôležitý je pre strelca rozhľad, ktorý sa s pribúdajúcou výškou zlepšuje. A v neposlednom rade potrebuje strelec aj dobrú ochranu pred počasím pri čakaní a stabilnú pozíciu s dobrou podporou pre strelbu, ktorú mu posed poskytuje. Pred výstavbou posedu je veľmi dôležité identifikovať, na aký konkrétny účel sa stavia. Zver sa dnes loví buď odstreľom alebo chytaním či lapaním. U nás sa zver najčastejšie loví odstreľom pomocou palných zbraní. Spôsob poľovania odstreľom sa ďalej rozdeľuje na individuálny a spoločný. (4 s. 7)

1.1.1. Individuálne spôsoby lovu

Individuálny spôsob lovu vykonáva poľovník sám, často v sprievode poľovného psa, prípadne poľovníckeho sprievodcu. Takto sa loví najmä raticová zver, ktorú neduria honci, takže poľovník má spravidla dost' času posúdiť jej chovnosť a správne na ňu zamieriť. (2 s. 440-441)

1.1.2. Kolektívne spôsoby lovu

Na kolektívnej poľovačke sa zúčastňuje väčší počet strelcov, honcov a poľovných psov. Najčastejšie sú to poľovačky na malú zver alebo diviaky. Spoločná poľovačka je náročná na organizáciu a od zúčastnených si vyžaduje prísnu disciplínu a dodržiavanie pravidiel bezpečnej strelby. (2 s. 442-446)

2. SÚVISIACE DOKUMENTY, ERGONÓMIA A TYPOLÓGIA POSEDOV

Posedy sa v súčasnosti považujú medzi poľovníkmi za dočasné lesné stavby a stavajú sa vždy s ohľadom na špecifické miesto, na ktorom stoja. Preto si ich výstavba vyžaduje značnú schopnosť improvizácie. Posedy si, tak ako v minulosti, aj dnes spravidla navrhujú a stavajú sami poľovníci, takže z veľkej časti závisí dobre postavený posed od skúseného poľovníka. Aj dnes teda platí, že čo posed, to originál. Aj napriek špecifikám je možné rozdeliť posedy do skupín podľa rôznych kritérií, napríklad podľa typu konštrukcie a plošiny.

Obrázok 1 Typológia posedov

2.1. Dokumenty súvisiace s výstavbou, údržbou posedov a iné

O vydanie akýchkoľvek vyhlášok, zákonov, noriem alebo iných dokumentov, ktoré súvisia s výstavbou posedov alebo posedov všeobecne som požiadal písomne dva štátne podniky, konkrétne Lesy Českej republiky, Lesy Slovenskej republiky a jednu súkromnú firmu, ktorá spravuje lesy na území Slovenskej republiky PRO POPULO Poprad, s.r.o.. Neformálnu odpoveď mi z troch spomenutých subjektov zaslali dva: štátny podnik Lesy Českej republiky a súkromná firma, s ktorou na svojej diplomovej práci spolupracujem PRO POPULO Poprad, s.r.o.. Správa obsahuje stručnú informáciu, že ani jedna z firiem, ktoré sa vyjadrili, nedisponuje žiadnym z požadovaných dokumentov a neriadi sa ani žiadnym záväzným vzorom pre výrobu posedov či kazateľní.

„Jediné dva parametry, které mohou být při výstavbě omezující vyplývají z příslušných ustanovení Stavebního zákona, což jsou plocha: do 30 m² a výška do 5 m. Pokud jsou tyto parametry překročeny je nutno postupovat dle Stavebního zákona (rozhodnutí, stavební povolení atd.)“ (Ing. Josef Vlášek, Lesy České republiky s.p., prepis z elektronickej komunikácie, 2019)

„Dodržiavame zákon o poľovníctve ktorý pojednáva len o umiestnení posedov a vlastníckych pozemkových vzťahoch, ktoré súvisia s miestom na ktorých posedy stoja. Posedy sa napríklad nesmú stavať v blízkosti ľudských sídiel a miest, kde sa združuje verejnosť“ (Ing. Pavol Poracký, PRO POPULO Poprad, s.r.o., výňatok z rozhovoru, 2019)

2.2. Ergonómia posedov

„Ergonómia je veda zaoberajúca sa vzťahmi vznikajúcimi medzi človekom a prostredím ktoré ho obklopuje. Či už sa jedná o tvary, materiály, osvetlenie, rozmery a pod. Cieľom je príslušným odborníkom (architekt, dizajnér a pod.) pripraviť materiál na základe ktorého je možné vytvoriť také pracovné podmienky, ktoré podporujú optimálny výkon človeka a jeho pohodu. V ergonómii sa používajú poznatky z antropológie, biomechaniky, fyziológie a taktiež psychológie.“ (5)

Pri výstavbe posedu a jeho jednotlivých častí neexistujú žiadne ergonomické normy. V poľovníckej praxi sa však niektoré postupy pri výstavbe posedov opakujú. Nepísané pravidlo medzi poľovníkmi hovorí, že kazateľňa by nemala presiahnuť veľkosť plošiny (podlahy) 4m² z praktických i estetických dôvodov. Plocha, ktorú pokryje priemerný človek pri rozpažení rúk, je pritom na porovnanie 1750 mm. (6 s. 30) Ďalšie také pravidlo hovorí, že uhol opretého rebríka by mal byť medzi 68° a 75°. (4 s. 18-19) Konštrukcia posedu, výška konštrukcie, rozmery okien, parametre rebríka, parametre lavice na sedenie, vybavenie interiéru, spôsob výstavby či vztýčenia posedu nie sú pevne stanovené a môžu sa podľa potreby odlišovať.

2.3. Typológia posedov

Posedy môžeme rozdeliť podľa rôznych kritérií na:

2.3.1. Posedy z hľadiska klimatických podmienok

Klimatické podmienky na mieste, kde posed stojí, sú dôležitými faktormi, ktorým sa typ posedu významne prispôsobuje. Na miestach vo vyššej nadmorskej výške alebo miestach, kde sa loví len v zime, sa stavia iný typ posedov, ako na miestach, kde sa loví celoročne, prípadne v období s priaznivejšími podmienkami.

- **Otvorené (Letné)**

Letné posedy sa využívajú predovšetkým v priaznivejších poveternostných podmienkach. Sú to otvorené posedy s jednoduchou konštrukciou, ktorá sa dá často prenášať. Zložitejšie letné posedy môžu mať aj podobu otvorenej kazateľnice (bez okien či dverí). V poľovníckom slangu nazývame uzatvorený posed s (plošinou, podlahou) kazateľnica. Letné posedy môžu a nemusia mať strechu. Dobrým príkladom jednoduchého otvoreného posedu je rebríkový posed. (7)

- **Zatvorené (Zimné)**

Do tejto skupiny patria všetky posedy, ktoré sa využívajú v chladných mesiacoch alebo menej priaznivých podmienkach. Väčšinou sú zimné posedy zaopatrené plošinou, na ktorej je malý priestor určený na natiahnutie nôh pri čakaní. Táto plošina sa dá pomerne jednoducho oplášťovať, zatepliť a zaopatriť oknami. Posedy s plošinou, teda kazateľnice, sú na výsavbu síce náročnejšie, o vďaka svojim vlastnostiam je tento typ posedu medzi jeho používateľmi viac uprednostňovaný. Typickým zimným posedom je uzavretá kazateľnica (s oknami a dverami). (7)

2.3.2. Posedy z hľadiska mobility

Posedy sa ďalej rozdeľujú z hľadiska mobility na prenosné a neprenosné. Za špecifických podmienok môže byť výhodou posed inštalovať na dočasné stanovisko. Inokedy je, naopak, najlepšia možnosť postaviť posed pevne spojený so zemou.

- **Prenosné**

Táto pridaná hodnota naberá na význame napríklad pri kolektívnych poľovačkách, kedy je vhodné pri vyčlenení poľovného územia strategicky rozmiestniť ľahko a rýchlo inštalovateľné prenosné posedy. Medzi prenosné posedy môžeme zaradiť všetky posedy so všeobecne jednoduchšou konštrukciou (napríklad rebríkové, nožnicové atd.), ktorá sa dájú v prípade potreby ľahko prenášať z jedného stanoviska na druhé. (7)

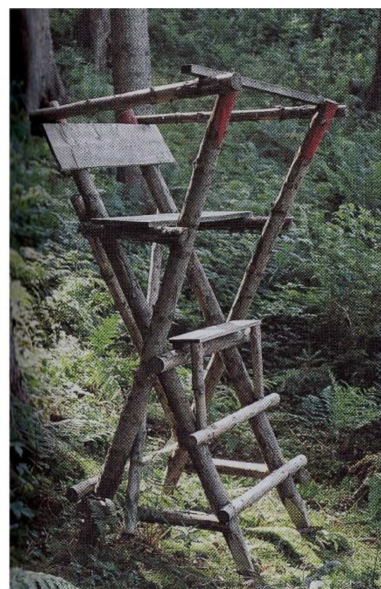
- **Neprenosné**

K neprenosným posedom patria všetky posedy s pevným základom na zemi bez možnosti jednoduchej manipulácie konštrukciou. Takéto posedy sa používajú napríklad na miestach, ktoré zver navštevuje pravidelne. (7)

2.3.3. Posedy z hľadiska konštrukcie

- **Nožnicový posed**

Nožnicový posed má výborné vlastnosti pre lov nátláčkou a naháňkou. Medzi jeho výhody patria pomerne malá veľkosť a výška, vďaka ktorej sa tento posed dá jednoducho prenášať. Na nožnicový posed sa nastupuje spredu a stavia sa so sedačkou bez plošiny a strechy. Pri jeho jednoduchej inštalácii nie je potrebný žiaden strom, pretože stojí samostatne, čo môže byť ďalšou výhodou pri výbere stanoviska. (4 s. 29-33)

Obrázok 2 Nožnicový posed

- **Rebríkový posed s integrovaným podstavcom**

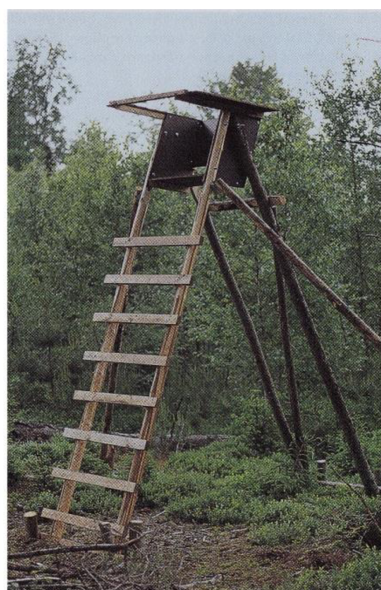
Tento posed pripomína stoličku s predĺženými nohami a rebríkom na predných nohách. S jeho malou výškou sa ľahko premiestňuje podobne ako nožnicový posed. Od nožnicového sa však líši svojou konštrukciou. Vpredu sa konštrukcia opiera o šikmo postavené bočnice rebríku a vzadu o dve tiež šikmé podpery. Posed je spevnený diagonálnymi výstuhami. (4 s. 34-37)

Obrázok 3 Rebríkový posed s integrovaným podstavcom

- **Sklápací rebríkový posed**

Sklápací rebríkový posed vymyslený tak, aby na jednom stanovisku vydržal dlhšie ako vyššie spomenuté posedy. Stále však ide o posed, ktorý sa dá s istou námahou premiestniť jedným človekom. Posed stojí samostatne a jeho inštalácia si nevyžaduje žiadnen strom. Posed sa skladá z predom zhotoveného sedadla s rebríkom, z podpery, ktorá sa dá sklápať smerom dozadu podľa sklonu terénu a z bočných podpier. Sedadlo funguje ako kĺb medzi rebríkom vpredu a podperou vzadu. Vďaka sklápaniu je možné tento typ posedu použiť v teréne so stúpaním cca. do 10%, alebo klesaním do cca. 25%. Bočnú stabilitu zabezpečujú dve bočné podpery, ktoré sú pripevnené na bočnice rebríka pomocou odmontovateľných kĺbových spojov. Rovnako ako bočné podpery sa dajú odmontovať aj zadné podpery, ktoré slúžia na nastavenie správneho uhla posedu. V prípade, že tento posed premiestňuje jedna osoba, odporúča sa celý posed rozmontovať na jednotlivé diely, premiestniť ich a zase zložiť na zvolenom stanovisku. (4 s. 38-43)

Obrázok 4 Sklápací rebríkový posed

- **Rebríkový posed s podperami sedacieho nadstavca**

Názov a konštrukcia tohto posedu môžu pôsobiť príliš komplikovane. Opak je však pravdou. Oproti iným typom má tento posed výhodu úzkeho rebríka, ktorý však vytvára dostatočné miesto na sedačku. Zadné nosníky drevenej sedačky sa rozbiehajú smerom dozadu. Na výrobu sedačky, prednej podpery a určenie uhlu nosníkov sedačky postačí aj obyčajný odhad skúseného staviteľa posedov. (4 s. 44-49)

Obrázok 5 Rebríkový posed s podperami sedacieho nadstavca

- **Rebríkový posed**

Konštrukcia jednoduchého rebríkového posedu pozostáva z rebríka, ku ktorému sú zo zadnej strany pripevnené dve sedačkové podpery. Na vrchole bočníc rebríka a podpier, ktoré sa vzájomne krížia, sa spojovacími dielcami vytvorí priestor na sedačku. Úplne na konci rebríka a podpier potom pár dielcov vytvorí lakt'ové opierky. Rebríkový posed sa dá postaviť v nízkej variante, ktorá je mobilná a vo vysokej variante. Sedadlové podpery sa dajú pripevniť k bočniciam rebríku zospodu, alebo z boku. Správny uhol chrbtového operadla sa vytvára pomocou klinov vložených medzi sedačkové podpery a operadla alebo pomocou dodatočných trámov za opierkou. Uhol chrbtového operadla by mal byť približne totožný s uhlom rebríka. Bez použitia klinov alebo trámov by sa sedačka podobala skôr na ležadlo. Bočnice rebríku môžu byť rovnobežné s nosníkom sedadla, alebo sa môžu od seba vzd'alovať smerom von. (4 s. 50-54)

Obrázok 6 Rebríkový posed

- **Rebríkový posed s podlahou**

Je typ rebríkového posedu, ktorý je doplnený o podlahu pod sedadlom. Konštrukcia je kvôli tomu o niečo pohodlnejšia, ale musí sa rátať so zvýšenou hmotnosťou. (4 s. 55-58)

Obrázok 7 Rebríkový posed s podlahou

- **Rebríková kazateľňa**

Rozdiel medzi obyčajným rebríkom a rebríkovou kazateľňou je v pevnej plošine, ktorá robí z posedu skutočnú kazateľňu. Výhodou je aj jednoduchá stavba sedacieho nadstavca. Aj tu sa musí rátať so zvýšenou hmotnosťou, ktorá je dôležitá pri vztyčovaní posedu. (4 s. 59-62)

Obrázok 8 Rebríková kazateľňa

- **Nožnicový rebríkový posed**

Názov tohto posedu je zrejmý z obrázku. Z konštrukčného hľadiska je tento posed najideálnejší, pretože sa dá ľahko vztýčiť. Aj pri vyššej výške je posed dostatočne stabilný a jeho výstavba si nevyžaduje veľa materiálu. Ľahko sa dá zabezpečiť strechou a je pohodlný aj pre dve osoby. (4 s. 63-68)

Obrázok 9 Nožnicový rebríkový posed

- **Kazateľňa pre lov nátláčkou**

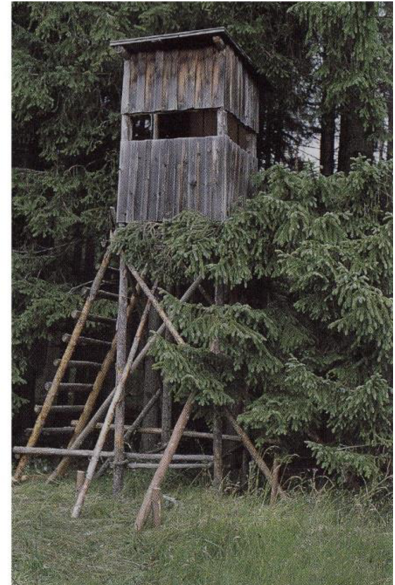
Jedná sa o kazateľňu, teda posed s relatívne veľkou pevnou plošinou oproti ostatným posedom, ktorá umožňuje voľný pohyb. Toto je výhoda napríklad pri love nátláčkou, kedy sa zver môže blížiť z ľubovoľného smeru a dôležité je mať dostatočnú voľnosť pohybu na rýchlu reakciu. (4 s. 69-73)

Obrázok 10 Kazateľňa pre lov nátláčkou

- **Kazatelňa s vyloženými podperami**

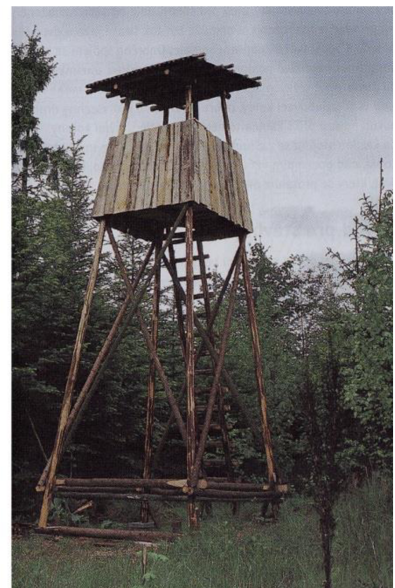
Táto kazateľňa je postavená na podstavci. Stavba sa teda skladá z dvoch dielov a to z konštrukcie a samotnej kazateľne. Pri tomto type sa zvyčajne kazateľňa predom zostaví doma a osadí sa až na mieste. Konštrukcia pozostáva zo štyroch nôh, podpier a rebríka. (4 s. 74-84)

Obrázok 11 Kazateľňa s vyloženými podperami

- **Typická kazateľňa s priebežnými stojinami**

Keďže sa táto kazateľňa skladá z jedného dielca a pri jej výstavbe sa nepoužívajú dodatočné podpory, dôležitú úlohu tu zohráva kotvenie so zemou. To sa dá dosiahnuť betónovými základmi, v ktorých sú zapustené oceľové uholníky. Menej nákladná alternatíva sú fixné kotvy. (4 s. 85-90)

Obrázok 12 Typická kazateľňa s priebežnými stojinami

- **Kazatelňa s vnútorným nástupom zozadu**

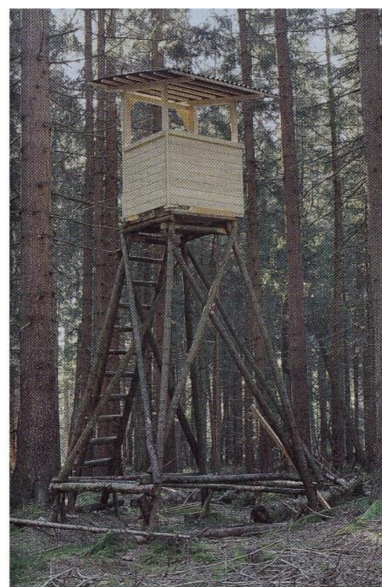
Oproti iným kazateľniciam, ktoré majú nástup do posedu pomocou rebríka vyriešený z vonku, táto kazateľňa disponuje rebríkom, ktorý je umiestnený pod plošinou kazateľne. To je výhoda, pretože rebrík je chránený pred poveternosnými podmienkami. Na druhej strane sa toto riešenie nepoužíva často, pretože si vyžaduje odklápaciu podlahu, ktorá nie je vhodná, pretože produkuje nežiadúci hluk pri nástupe a výstupe. (4 s. 91-96)

Obrázok 13 Kazateľňa s vnútorným nástupom zozadu

- **Typická kazateľňa s podstavcom**

Posed sa skladá z dvoch dielov – kazateľne a konštrukcie. Toto je globálne najviac používaný typ kazateľne, preto názov Typická. V spodnej časti sa nachádza rozšírený podstavec a celú konštrukciu spevňujú diagonálne výstuhy. Rebrík je pristavený k podstavcu, na ktorom je postavená samotná kazateľňa. Vo vnútri sa nachádza sklápacia lavica. (4 s. 97-106)

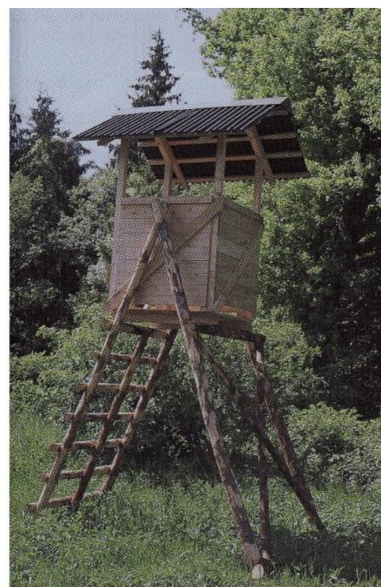

Obrázok 14 Typická kazateľňa s podstavcom

- **(Prenosná) kazateľňa s rebríkovým podstavcom**

Aj táto kazateľňa sa skladá z dvoch častí. Prvá je rebrík v tvare písmena A, na ktorom je pripevnený podstavec. Druhá časť – kazateľňa je umiestnená na podstavci. V prípade potreby je možné kazateľňu sňať dole, rebrík preniesť a kazateľňu opäť nasadiť na podstavec. (4 s. 107-116)

Obrázok 15 (Prenosná)
kazateľňa s rebríkovým
podstavcom

- **Uzavretá kazateľňa**

Existuje veľa spôsobov, ako postaviť uzavretú kazateľňu. Na jej výstavbu sa môže použiť ľubovoľná konštrukcia s podstavcom. Najviac sa uzavreté kazateľne líšia v spôsobe, akým sú skonštruované okná, dvere a strecha. V tomto prípade sa dvere otvárajú dovnútra (kvôli snehu na plošine) a strecha je sedlová. Okná sa otvárajú smerom dovnútra nahor, kde sa nachádza kúsok povrazu na ktorom sa dá okenná kľučka zachytiť. V uzavretej kazateľni je často umožnené aj prespať na lavici alebo na sklápacej posteli. (4 s. 116-125)

Obrázok 16 Uzavretá
kazateľňa

3. ANALÝZA TRHU VÝROBCOV POSEDOV

Táto kapitola mapuje súčasnú ponuku výrobcov posedov a poľovníckych zariadení v Česku, Slovensku a v iných krajinách. V každej krajine sa posedy prispôbujú podľa druhu lovenej zveri a okolitej krajine. Preto je vo svete široké spektrum používaných posedov a spôsobov lovenia. Primárne je však zahraničná analýza trhu zameraná na výrobu a predaj posedov prispôbených na podobné podmienky lovu, aké máme my. Výrobcovia posedov sú zvyčajne sami poľovníci a svoje skúsenosti so stavaním posedov takýmto spôsobom ponúkajú aj ostatným – menej skúseným staviteľom.

3.1. Česko a Slovensko

Ponuka výroby posedov v Česku a Slovensku nie je veľká. Nachádza sa tu len malá konkurencia medzi výrobcami. V nasledujúcich podkapitolách sa nachádza výber troch najväčších výrobcov, ktorí ponúkajú výrobu posedov a iných poľovníckych zariadení. Výber je zameraný na väčších podnikateľov, ktorí svoje služby ponúkajú aj formou elektronickej objednávky. Ku každému z nich je uvedený stručný všeobecný popis ponuky posedov. Z ponuky každého výrobcu je ďalej vybraný jeden najprepracovanejší posed, ktorý je opísaný detailnejšie, aby bolo možné produkty porovnať.

3.1.1. Prolov

Prolov vyrába okrem posedov aj iné poľovnícke pomôcky a zariadenia ako napríklad kŕmidlá, slaniská a atd. V ponuke sa nachádzajú otvorené a uzatvorené kazateľnice, z toho jedna prenosná. Zo zatvorených kazateľníc obchod Prolov vyrába typ Impéria, Nimrod, Jednomužka a Prolov. Z otvorených typ Srnec a Daněk. Druh konštrukcie, podstavca a strechy sa pri jednotlivých typoch líši. Konštrukcia je zhotovená zo smrekovej guľatiny. Strecha ponúkaných posedov je buď plechová alebo z pieskovanej lepenky. Všetky kazateľnice sú opláštené smrekovou palubovkou, opatrenou vode odolným náterom. Po vzájomnej dohode za príplatok obchod ponúka aj dovoz a inštaláciu na zákazníkom zvolenom mieste. Cena jedného posedu sa pohybuje od 6000 Kč do 25 000 Kč. (8)

- **Kazatelňa Prolov**

Táto kazateľňa sa vyrába v troch modeloch – pre 1 až 2 osoby, pre 2 až 3 osoby, pre 3 osoby a dvoch variantoch – štandardná a luxusná.

Štandardný variant: okná, sedačka – lavica

Luxusný variant: okná, čalúnená lavica, oporná čalúnená polica pod oknom, vnútorné steny a podlaha sú čalúnené kobercom

Ďalšie informácie:

- Kazateľňa je vyrobená zo smrekovej palubovky
- Podstavec kazateľne je oceľový rám
- Kazateľňa je natrená lazúrovým lakom
- Jednoduchá montáž – cca 2 h (prípadne demontáž)
- Konštrukcia sa vyrába v troch výškach – 1 m, 2 m a 3 m
- Po dohode je možné urobiť vchod zozadu
- Po dohode možnosť inštalácie priamo na mieste

Obrázok 17 Kazateľňa

Prolov

3.1.2. Posedy Eu

Výrobca ponúka tri druhy posedov – otvorenú kazateľňu Stabil, uzatvorenú kazateľňu Exclusive a Samostatne stojacu prenosnú lavičku. Posedy sú vyrobené z hĺbkovo naimpregnovaného smrekového dreva. Cenu výrobca uvádza iba na vyžiadanie. (9)

- **Kazatelňa Exclusive**

Výrobca popisuje kazateľňu ako obdobu domu na strome pre najnáročnejších poľovníkov.

Ďalšie informácie:

- Výstavba priamo na mieste
- Posed je kompletne zateplený 150 mm minerálnou vlnou
- Drevené okná s izolačným dvoj sklom proti zaroseniu
- Vyhliadková terasa na streche s otočnou stoličkou
- Výška posedu je 2 m a konštrukcie 3 m
- Plynový ohrievač s bezpečnostným vypnutím pri nízkom objeme vzduchu
- Do kazateľne sa vojde posteľ, stôl a dve stoličky

Obrázok 18 Kazateľňa Exclusive

3.1.3. Dřevo Příbyl

Výrobca Dřevo Příbyl ponúka štyri zatvorené kazateľnice – model OSB, Lovec, Hubert a Diana. Pri objednávke obchod umožňuje prispôbiť si zvolený model posedu pomocou dvoch možností napríklad v prípade strešnej krytiny je možné vybrať si z lepenky alebo zvarového PVC atd. (10)

- **Kazateľňa Diana**

Výrobca popisuje kazateľňu ako luxusný rozmerný posed pre 2 – 3 osoby.

Ďalšie informácie:

- Konštrukcia zo smrekových hranolov
- Kazateľňa je opláštená smrekovou palubovkou
- Kazateľňa je natrená lazúrovým lakom
- Strešná krytina zo zvarovanej PVC fólie
-

Obrázok 19 Kazateľňa Diana

3.2. Iné krajiny

Najpopulárnejšie sú v zahraničí rôzne druhy rebríkového posedu a stromové sedačky. Okrem toho sa na internete nachádza veľa inzerátov s podomácky vyrobenými posedmi v avantgardnej podobe, ako napríklad karoséria áut namiesto klasickej kazateľnice, ktorá je upevnená na rôznych typoch konštrukcie. Napriek tomu sa v tejto analýze nachádza len výber posedov, ktoré sa podobou približujú posedom tak, ako ich poznáme u nás.

3.2.1. Hochsitze Oberpfalz

Nemecké posedy sa skoro v ničom nelíšia od posedov u nás. Nemecký výrobca Hochsitze Oberpfalz ponúka na predaj rôzne druhy posedov: od nožnicového typu po uzavretú kazateľnicu. Z typu kazateľnice Hochsitze Oberpfalz ponúka len jeden model – Kanzel v otvorenej a zatvorenej variante. Na výrobu svojich posedov používa najmä smrekové drevo. Cena sa pohybuje od 400 € do 500 €. (11)

- **Kazateľnica Kanzel**
  - Kazateľňa je vyrobená zo smrekovej palubovky
  - Použitá strešná krytina sa používa tiež na zastrešenie priemyselných hál
  - Rozmery 1,20 x 1,20 m a výška 1,90 m
  - Otváranie okien smerom von a nahor
  - Uzamykateľné dvere

Obrázok 20 Kazateľnica
Kanzel

3.2.2. Muddy

Aj v Amerike sa používajú na lovenie zveri posedy. Firma Muddy sa zameriava na inováciu a kvalitu vo výrobe svojich posedov. Okrem iných pomôcok na lov a klasických posedov firma ponúka aj pozemné posedy a stromové sedačky. Z posedov výrobca ponúka len uzatvorené kazateľnice menovite od najväčšej po najmenšiu – typ Penthouse, Bull, Gunner a Soft Side S360. Materiál použitý na opláštenie posedu uvádza výrobca ako Therma-Tek panely. Materiál použitý na výrobu konštrukcie je pravdepodobne oceľ. Ceny posedov sa pohybujú v rozmedzí od 2000 do 4000 dolárov podľa veľkosti. (12)

- **Kazateľnica Bull**

- Izolačná vrstva zabezpečuje ochranu proti počasiu, ale aj pachu či hluku
- One-hand dizajn okien
- Ultra tiché západky
- Steny z Therma-Tek panelov
- Odkladací priestor
- Držiak na nápoje
- Uzamykateľné dvere

Obrázok 21 Kazateľnica Bull

3.2.3. RealBark

RealBark je ďalší výrobca posedov z Ameriky, ktorý ponúka posedy s unikátnym vzhľadom. Na výber sa tu nachádza päť typov uzatvorených kazateľníc – typ FGX-4, FGX-6, FGBX-6, GX-4, GBX-5 a GBX-6. Materiál použitý na opláštenie kazateľnice je laminát a na výrobu konštrukcie oceľ. (13)

- **Kazateľnica GBX-6**
  - Fungujúci výsledok dlhoročného testovania inovatívneho dizajnu
  - Kazateľnica je vyrobená z polyetylénu s použitím textúry RealBark
  - Priemer kazateľnice 6'
  - 8 vyklápacích okien
  - Podlaha z drevotriesky
  - Uzamykateľné dvere

Obrázok 22 Kazateľnica
GBX-6

4. SPOLOČNOSTĚ PRO POPULO POPRAD, S.R.O.

Spoločnosť PRO POPULO Poprad, s.r.o. bola založená v roku 1991. Od roku 1994 spravuje lesné a poľnohospodárske pozemky vo vlastníctve Rímskokatolíckej cirkvi Biskupstva Spišské Podhradie.

Lesné pozemky sa nachádzajú v hornej časti Hornádskej kotliny na severovýchode Kráľovohoľských Nízkyh Tatier (5 600 ha), v masíve Kozie chrbty na rozhraní Hornádskej a Popradskej kotliny (3 000 ha), v centrálnej časti Slovenského raja (1 300 ha) a v juhovýchodnej časti Levočských vrchov pri Spišskom Podhradí (2 550 ha). Malá časť lesných pozemkov (450 ha) je vo východnej časti Volovských vrchov pri Košiciach.

Ústredie spoločnosti sa nachádza v Spišskej Teplici. Jednotlivé správy lesov sa nachádzajú v Spišskej Teplici (3000 ha), Spišskom Bystrom (2900 ha), Spišskom Podhradí (3000 ha), Hranovnici (4000 ha). Na každej lesnej správe je správca, ktorý je zároveň odborný lesný hospodár. Pod sebou má troch až štyroch lesníkov, ktorí majú približne rovnako veľké lesné obvody (cca 700 až 1000 ha). V spoločnosti sa tiež nachádza stredisko lesnej škôlky, ktorá slúži na pestovanie sadeníc lesných drevín vo fóliovníkoch a na nekrytých plochách, ktoré sú určené na vlastné zalesňovanie. Súčasťou spoločnosti je aj manipulačno-expedičný sklad Vydrník.

Spoločnosť PRO POPULO Poprad, s.r.o. užíva 4 uznané poľovné revíre a to Kozí Kameň, Smrečiny, Orlovec a Hranovnické Pleso spolu o výmere 15000 ha. Sú významným poľovníckym prvkom v podtatranskom regióne. Členovia sú aktívne zapojení do regionálnych poľovníckych štruktúr ako poľovnícka komora alebo SPZ.

4.1. Posedy v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o

Informácie o posedoch, ktoré sa nachádzajú vo firme PRO POPULO Poprad, s.r.o., formou rozhovoru poskytol samostatný referent pre poľovníctvo Ing. Pavol Poracký. Rozhovor mal vopred stanovenú pevnú osnovu. Odpovede sú sformulované ako súvislý text bez položených otázok do jednotlivých podkapitol.

4.1.1. Všeobecný opis

„Vo firme PRO POPULO Poprad, s.r.o. sa nachádzajú dva druhy posedov: posedy určené na pozorovanie a poľovnícke posedy. Posedy umiestňujeme spravidla na miesta, kde sa

zver najčastejšie zdržuje, na ich migračné trasy, ku krmidlám a atd. Najčastejšie používame typickú otvorenú kazateľnicu. Priemerná kazateľnica má rozmery cca. 1,5x1,5 m, výška je štandardne do 5 m. Takáto kazateľnica je vybavená dreveným rebríkom a ideálne malým priestorom pred dverami tak, aby poľovník nemusel otvárať posed z rebríka. Interiér je vybavený lavicou, prípadne odkladacím priestorom a vešiakmi. Naše posedy využívajú členovia našich poľovných revírov, ktorí sú poverení výkonom práva poľovníctva. Verejnosc' má prístup len na posedy ktoré nie sú opatrené zámkom.“ (14)

Obrázok 23 Posedy v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o.

4.1.2. Použitý materiál

„Materiál na výrobu posedov musí byť dobre opracovateľný a trvanlivý. Na výrobu posedov používame dostupný materiál t.j. najmä smrekové drevo, ktoré prejde základnou povrchovou úpravou. Životnosť takého posedu je zvyčajne 20 rokov. Po uplynutí tohto intervalu sa starý posed zbúra a nahradíme ho novým. Pri pozorovacích posedoch nám životnosť 20 rokov postačuje z dôvodu, že tieto posedy často menia svoje stanovisko. Na vybraných lokalitách by sme však uvítali posedy s vyššou životnosťou aj na úkor vyššej výrobnéj ceny. Takéto posedy stojace na stálych lokalitách zateplujeme minerálnou vlnou. Negatívnu skúsenosť máme so zateplovaním polystyrénom, pretože sa doň dostávajú hlodavce. Na vnútorné steny niektorých posedov vešiame koberce z dôvodu tlmenia hluku.“ (14)

Obrázok 24 Výmena opotrebovanej kazateľne

4.1.3. Priebeh výstavby

„Priebeh výstavby nového posedu je nasledovný. Najprv poľovník určí vhodné miesto pre nový posed. Nasleduje porada s kolektívom, alebo sa poľovník môže rozhodnúť aj sám pri výbere vhodného typu budúceho posedu. Vyhotoví sa jednoduchý technický výkres a hlavne finančný výpočet podľa množstva materiálu, práce, dopravy a atd. Zadováži sa surový materiál, ktorý sa opracuje a pripraví na inštaláciu. Jednotlivé komponenty sa zložia a ideálne sa celý posed premiestni na vlečke traktora na miesto doručenia. Na predurčenom mieste sa medzitým upraví terén tak, aby miesto bolo pripravené na osadenie nového posedu. Keď si to situácia žiada, pomáhame si na mieste hydraulickým zariadením. Na celú stavbu dohliada príslušný poľovnícky hospodár. Inštaláciu vykonávajú poverení kvalifikovaní pracovníci firmy PRO POPULO Poprad, s.r.o.“ (14)

Obrázok 25 Výstavba nového posedu

4.1.4. Doplnkové informácie

„Pri plánovaní a výstavbe nie je prítomný žiadnen dizajnér, architekt ani statik. Posedy z etického, ale aj praktického hľadiska nestavíme na stromoch. Celý proces od počiatku trvá zvyčajne mesiac, z toho inštalácia samotného posedu na mieste najviac 5 dní, pričom samozrejme platí, že čas sú peniaze. Vo všeobecnosti je ináčne najnáročnejšou položkou pri stavbe nového posedu opracovanie materiálu (remeselná práca) a ručná pracovná sila. Ojedinele využívame aj možnosť výroby kazateľnice na mieru v spolupráci s miestnym remeselníkom. Na posedoch vykonávame údržbu podľa potreby, priemerne je to raz za dva roky. Do údržby môžeme zahrnúť kosenie okolo posedu, zametanie interiéru, opakované natieranie posedu, rekonštrukciu časom opotrebovaných častí posedu t.j. napr. výmenu rebríka atd. Z bezpečnostných dôvodov sa snažíme každý posed vybaviť zábradlím na rebríkoch. Dôraz tiež kladieme z toho istého dôvodu aj na umiestnenie rebríka, zavetrenie stavby, dostatočne pevný podlahový materiál, zabezpečenie okien atd. Pre negatívne skúsenosti s vandalizmom väčšinu našich posedov opatrujeme zámkom.“ (14)

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

5. VÝSKUMNÁ ČASŤ A ZADANIE PRÁCE

K tomuto projektu bol pridelený poverený konzultant, ktorý vystupuje v mene spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o., p. Ing. Pavol Poracký. V sprievode p. Ing. Pavla Porackého a iných poverených zamestnancov mi bol umožnený časovo neobmedzený prístup na rozsiahly pozemok firmy za účelom pozorovania a výskumu.

5.1. Výskumná časť

Predmetom tejto práce je špecifické zariadenie, ktoré účelovo využívajú konkrétne organizované spoločenstvá, poverené inštitúcie, alebo jednotlivci. Výskumná časť sa preto zameriava výhradne na túto cieľovú skupinu. Cieľom aplikovaného výskumu je čo najpresnejšie zmapovať osobnosť používateľa, jeho skúsenosti, potreby, prania a zaužívané zvyky spojené s posedmi a na ich základe hľadať nové spôsoby ich využitia v praxi.

Tento výskum pracuje s malým súborom respondentov bez štatistického znázornenia odpovedí. Jedná sa tak o kvalitatívny, prierezový (jednorazový) výskum, ktorý využíva metódu individuálnych rozhovorov s jednotlivými poľovníkmi priamo na ich pracovisku. Vyhľadávanie nových respondentov za účelom výskumu sa skončilo s pribúdajúcimi sa odpoveďami, ktoré sa postupne začali opakovať.

Súčasťou výskumnej časti je aj pozorovacia analýza, ktorú som vykonal osobne v čase strávenom na posede spoločne s respondentami. To zahŕňa deskriptívnu štúdiu (výskyt určitého javu v sledovanej skupine, alebo pri jednotlivcovi, napr. hranie sa s mobilom v čase strávenom na posede) a analytickú štúdiu (vzťah medzi sledovanými charakteristikami, napr. ťažkosti s použitím rebríka a jeho dizajnom, či materiálom použitom na jeho výrobu)

5.1.1. Rozhovory so zamestnancami PRO POPULO Poprad, s.r.o

Príklady formulovaných otázok pozitívnych v rozhovore:

- Čo pre Vás musí splňovať ideálny posed?
- Využili by ste na posede lôžko?
- Čo všetko si so sebou na posed nesiete?

- Aké iné aktivity okrem pozorovania na posede vykonávate?
- Uvítali by ste si na posede možnosť posvietiť si?
- Aký dlhý čas priemerne strávite na posede?
- Uvítali by ste si možnosť zakúriť si na posede?
- Ako riešite hygienické a osobné potreby v čase strávenom na posede?
- Ako veľmi je pre Vás podstatný vzhľad posedu?
- Je pre Vás sedenie na posedoch ktoré navštevujete dostatočne komfortné?
- Čo by ste na posede radi zmenili?
- Je pre Vás nástup a výstup do posedu dostatočne bezpečný?

- **Jozef Janus *1961, vedúci lesného obvodu Jablonov**

„Prvoradá je pre mňa bezpečnosť. Posed, na ktorý vstúpim, musí byť dobre zavetrený, stabilný. Mal by byť uzatvorený, aby ma nezavetrala zver a ľahko prístupný (s príjazdovou cestou). Z vnútra môže byť pohodlný, ale nie až tak, aby som tam zaspal. Na posede nepotrebujem žiadne lôžko, pretože spať sa má doma, nie na posede. So sebou si väčšinou beriem zbraň a batoh, v ktorom si nesiem d'alekohľad, spací vak a čaj v termoske. Je lepšie, ak je posed zateplený a keď sa v ňom nachádza nejaká polica, na ktorú si môžem odložiť d'alekohľad. Na posede strávim priemerne 3 hodinky. Nerobím tam nič okrem pozorovania, pretože musím byť ticho, aby ma nezapočula zver. Mobil mám na tichý režim a používam ho len vtedy, ak potrebujem kontaktovať kolegov. Nevyužil by som možnosť zakúriť si na posede, ale využil by som vyhrievanú lavicu. Potrebu vykonávam vždy pred tým, než idem na posed. V nevyhnutnom prípade vyjdem von a zájdem trochu ďalej od posedu, aby ma zver nezavetrala. V aute nosím PET fľaše s vodou ak si potrebujem umyť ruky. Myslím si, že maskovanie posedu by mohlo vylepšiť úkryt lovca. Viac to, ako posed vyzerá mi záleží na tom, aby posed zapadol do okolitej prírody. Vo vnútri je pre mňa dôležité cítiť sa útulne, ale nemalo by to tam byť „prečáčkané“. Na posedoch by som zmenšil okienka, pretože sú príliš veľké a všetky posedy by som uzatvoril, pretože mi je v nich často zima.“ (15)

- **Ing. Štefan Kováč *1988, vedúci lesného obvodu Orlovec**

„Dobrý posed musí byť dostatočne vysoký a mať dobrú polohu. Tiež by tam malo byť dostatok priestoru na natiahnutie nôh a dobré miesto na sedenie, plus niečo na opretie

lakt'a. Na posed si so sebou nesiem zbraň, batoh a v ňom molitanovú podušku na sedenie, pieskové vrecko pod zbraň, ďalekohľad, baterku a čaj. Na posedoch nespávam, občas si tam podriemem, ale vyspím sa vždy radšej na chate. Často sa hrám s mobilom a bolo by super keby som si tam mohol nabiť aj baterku, lebo sa rýchlo vybíja. Na posede strávim priemerne 2 hodiny. Uvítal by som si možnosť posvietiť si, keď prichádzam a odchádzam. Na WC chodím vždy pred tým a v aute nosím vždy navlhčené utierky. Pri manipulácií s úlovkom používam rukavice. Asi by mi vizuálne vadilo, ak by bol posed z iného materiálu ako z dreva. Využil by som na posede pridané maskovanie, ak je do posedu príliš vidno. Na posedoch ktoré navštevujem, nie je vždy ideálne sedenie. To znamená, že lavica je niekedy príliš krátka, úzka a chýba operadlo. Určite by som rád zvýšil bezpečie pri výstupe na posed. Docieľiť by sa to dalo zmenou materiálu rebríka, alebo napríklad protišmykovými doplnkami a zábradlím. Tiež by som uvítal, ak by sa dal posed jednoducho prenášať a ak by bol uzatvorený, pretože sa mi v prievane zle sedí a občas tam nafúka neporiadok. Tiež je nepríjemné, ak sa do posedu dostane hmyz, hlodavce, alebo cudzí ľudia, ktorí tam za sebou často nechajú neporiadok (umelohmotné obaly, fľaše, atd.).“ (15)

- **Ján Palenčár *1963, vedúci lesného obvodu Chrast' nad Hornádom**

„Dôležité je, aby posed, na ktorom sedím, bol bezpečný. Nesmie byť postavený tak, aby bol labilný a bolo by dobré, aby mi na ňom nepršalo za krk. Vadí mi, keď je posed železný, ale ide o vkus, je to účelové zariadenie. Na posed si so sebou beriem zbraň, ďalekohľad, kameru, batoh s dekou. Dôležité je, aby som sedel na niečom teplom, aby som mal zakrytý chrbát a kolená, pretože sa dlho nehýbem. Okrem pozorovania okolia na posede nič iné nerobím, je to pre mňa druh meditácie. Nepotrebujem si svietiť a nepoužívam ani žiadne elektronické zariadenia, ja som ešte zo staršej generácie. Na posede strávim aj 6 – 8 hodín. Kedysi som vydržal aj dlhšie. Na toaletu chodím pred tým než idem na posed. Ak je to nevyhnutné vyjdem vždy von. V aute nosím vodu, ktorú si vezmem aj na posed. Okrem toho nosím vždy so sebou aj cukrík alebo žuvačku, aby som potlačil kašeľ. Ak niečo ulovím, používam rukavice. Ak je posed z vonku škaredý, ani doň nevstúpim. To znamená, ak nezapadá do prírody, ak je pribitý na strome, ak jeho farba narúša okolie, ak je príliš veľký atd. Maskovacia sieť sa ľahko potrhá a je to zložité na údržbu, takže by som to nevyužil. Nemám rad, keď je v posede špina, fľaše, kartóny, ohorky, ihličie, listie, konáre a iný odpad. Uvítal by som, keby boli posedy bez údržbové. Posedy, ktoré

navštevujem, sú dostatočne bezpečné, ale raz som bol svedkom pádu iného poľovníka z rebríka.“ (15)

- **Anton Popovič *1963, vedúci lesného obvodu Konišov**

„Na posede musí byť dobrý výhľad a mal by byť bezpečný, aby som z neho nespadol keď zaspím. Je fajn, keď tam je pohodlná lavica. Občas si v sede podriemem, ale lôžko nepotrebujem. V mojej výbave sa nachádza zbraň, ďalekohľad a nosím so sebou vankúš za chrbát, alebo na ktorý si sadnem. Na posede si občas zatelefonujem, alebo zajačím. Priemerne tam strávim 1, –2 hodiny. Kúrenie, svetlo a ani nabíjačka na telefón do lesa nepatrí, ale viem, že mladší by to radi využili. V prípade toalety zídem dole a vodu mám v aute. Pekný posed by mal splyvať s prostredím, z vnútra mi na tom až tak nezáleží. Často mi na otvorených posedoch vadí prievan. Ak mi nevyhovuje sedenie na lavici, upravím si ho sám podľa potreby. Predtým, než vystúpim po rebríku, vždy ho skontrolujem, pretože sa mi už viackrát stalo, že som zlomil schodík. Raz, keď som vystúpil hore mi kvôli silnému vetru spadol celý rebrík a tak som musel šplhať dole po strome. Na rebríku často chýba zábradlie, to by som tiež rád zmenil. Na posede by mi z estetického hľadiska nevadila iné materiály. Vadí mi ale napríklad použitie umelých materiálov na strechu, pretože to spôsobuje hluk.“ (15)

- **Ing. Pavol Poracký *1981, samostatný referent pre poľovníctvo**

„Dobrý posed musí byť funkčný a spĺňať svoj účel. Musí sa v ňom nachádzať dobrá lavica a dobre osadená polička na výbavu. Sú typy poľovačky, kedy by som lôžko veľmi rád využil, pretože sa mi často stáva, že na posede zaspím. So sebou si väčšinou nesiem zbraň, termosku s čajom, deku, baterku, teplé oblečenie a ďalekohľad. Vždy sa na posede hrám s mobilom, alebo si skracujem čas čítaním knihy. Uvítal by som možnosť zakúriť a posvietiť si na posede. Priemerne tam strávim 3 hodiny. Na WC chodím vždy pred tým, ale určite by som uvítal možnosť umyť si ruky na posede. Dôležité je, aby posed nepôsobil rušivo v krajine. Maskovanie pre mňa nie je dôležité. Aby som sa cítil na posede útulne, základom je dobré sedenie a aby som si mal kde vyložiť nohy. Nesmiem sa sedením unaviť. Všeobecne je sedenie na posedoch, ktoré navštevujem dostatočne komfortné. Nástup do posedu je dostatočne bezpečný, ale zmenil by som stupienky na rebríku za schody, aby to bolo pohodlnejšie. Možnosť po čase preniesť celý posed na iné stanovisko by bola super, pretože sa často stáva, že posed nie je na ideálnom mieste. Som nespokojný,

keď na posede chýba odkladací priestor, pretože nerád si pokladám veci na zem. Tiež mi vadí, keď stojí posed na zlom mieste, alebo keď je nízka, alebo vysoký sedačka. Najhorší je na posede prievan.“ (15)

- **Ing. Tomáš Hutýra *1985, vedúci oddelenia výroby**

„Ideálny posed by sa mal nachádzať blízko pri mojom dome, mal by mať dostatok odkladacích priestorov, mal by byť zateplený a hlavne by v ňom mali byť vešiaky. Lôžko by určite využil, len je to trochu kontraproduktívne. Na posed si so sebou nesiem vankúš, zbraň, ďalekohľad, termosku, baterku a jedlo. Okrem pozorovania si na posede pochutnávam na desiatach, čítam, v minulosti som sa tam rád učil. Niekedy používam aj mobil. Na posede sedím približne 2 hodiny a nevyhovovalo by mi posvietiť si tam, keď je treba. Keďže mi je na posede vždy zima aj keď sa dobre oblečiem, urobilo by mi veľkú radosť možnosť zakúriť si tam. Na toaletu nechodím, vydržím to. Pre prípad so sebou však vždy nosím navlhčené utierky. Ak by som si mohol vybrať, posed by mal byť celý z dreva, pretože tak zapadne viac do priestoru. Cítiť sa útulne pre mňa znamená sedieť v teple. Sedenie na posedoch, ktoré som navštívil, je občas pohodlné, občas nie. Rád by som využil možnosť posed prenášať z dôvodu, ak by mi nevyhovovalo po určitom čase miesto, kde posed stojí. Najčastejšie mi vadí na posedoch výška okien. Zatiaľ som nemal problém s nástupom, alebo výstupom do posedu po rebríku, ale viem, že s tým občas býva problém, tak si dávam pozor.“ (15)

5.1.2. Profil používateľa posedu

Priemerný používateľ posedov v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o. sa radí medzi menej náročných používateľov. Náplňou jeho každého dňa je okrem iného aj práca v teréne, čo vedie k improvizovaným podmienkam, na ktoré si už zvykol. V čase návštevy posedu tu v priemere strávi cca. 3 hodiny svojho času. Každý používateľ si na posed so sebou nesie svoju výbavu v podobe strelnej zbrane, prípadne viacero zbraní a batohu s obsahom podľa osobnej potreby. Medzi priority používateľa patria základné vlastnosti posedu – dobrá lokalita, vyhovujúca výška, pohodlné sedenie, bezpečná a pevná konštrukcia posedu a rebríka, osadenie okien v správnej výške s dobrou podporou pre strelbu a dostačujúce tepelno-izolačné vlastnosti posedu. Pre používateľa všeobecne je mimoriadne dôležité, aby posed čo najmenším možným spôsobom zasahoval do okolitého

prostredia. Priemerne mladší používateľ by uvítal aj rôzne pridané hodnoty na posede, ako napríklad lôžko, svetlo, možnosť dobiť si telefón, alebo možnosť zakúriť si. Medzi dodatočné nároky kladené na posed používateľom patrí schopnosť pomocou úkrytu aspoň čiastočne maskovať svoje vlastné svetelné, hlukové, pachové a iné stopy ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť výsledok lovu.

5.1.3. Pozorovacia analýza

Napriek nenáročnej povahe používateľa posedov v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o. sa pri rozhovoroch a pozorovacej analýze zistilo, že posedy majú viacero základných nedostatkov.

- **Materiál, konštrukcia a rebrík**

Drevená konštrukcia posedu vystavená celoročným poveternostným podmienkam má relatívne krátku životnosť čo postupne vedie k oslabeniu materiálu, alebo jeho rozpadu. Nástup do posedu po rebríku preto patrí všeobecne medzi najviac nebezpečnú časť z používateľského hľadiska. Z tohto dôvodu sa posedy pomerne často rekonštruujú (výmena poškodených častí, alebo aj celého posedu), v inom prípade môže oslabenie konštrukcie rebríka a plošiny posedu viesť k úrazom spôsobeným pádom. Provizórne zavetrená konštrukcia pri silnom vetri stojí pevne na zemi, ale jeho pôsobením sa posed môže jemne nakláňať zo strany na stranu, čo môže zhoršiť podmienky pre bezpečnú a presnú strelbu. Rebrík je na mnohých posedoch nestabilný, čo môže byť najmä pri šplhaní s používateľovou výbavou nebezpečné a nepohodlné.

Obrázok 26 Analýza materiálu, konštrukcie a rebríku

- **Kazateľňa a interiér kazateľne**

V dôsledku konštrukcie otvorených kazateľní (tento typ kazateľní je v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o. najpoužívanejší) sa často v interiéri nachádza prievan. Používateľ prichádza na posed vždy s ohľadom na počasie dobre odetý a pripravený. Po dlhej dobe strávenom v otvorenej, alebo nezateplenej kazateľnici, kedy sa používateľ snaží nehýbať, sa však dostaví pocit chladu. Priezor je na každom posede inak veľký. Niekedy je priezor príliš malý, inokedy zbytočne priveľký. Nemalý problém sú na posedoch hlodavce, alebo hmyz, ktorý sa kvôli typu otvorenej kazateľni a drevenej konštrukcie ľahko dostanú dnu. Ostatné uzavreté kazateľne sú zabezpečené oknami, tie sa však otvárajú smerom dovnútra a hore, čo môže byť pri príprave na strieľanie obmedzujúce.

Obrázok 27 Analýza konštrukcie kazateľne

V interiéru sa zvyčajne nachádza provizórne vyrobená lavica, ktorá nevyhovuje požiadavke dlhodobého pohodlného sedenia. Ak je navyše lavica príliš dlhá, neumožňuje potrebu používateľa jednoducho sa otočiť na všetky strany pri pozorovaní alebo mierení. V interiéru sa tiež často nenachádza žiaden úložný priestor. Používateľ je tak nútený obmedziť svoj priestor na sedenie, alebo si položiť svoje veci na podlahu.

Obrázok 28 Analýza interiéru kazateľne

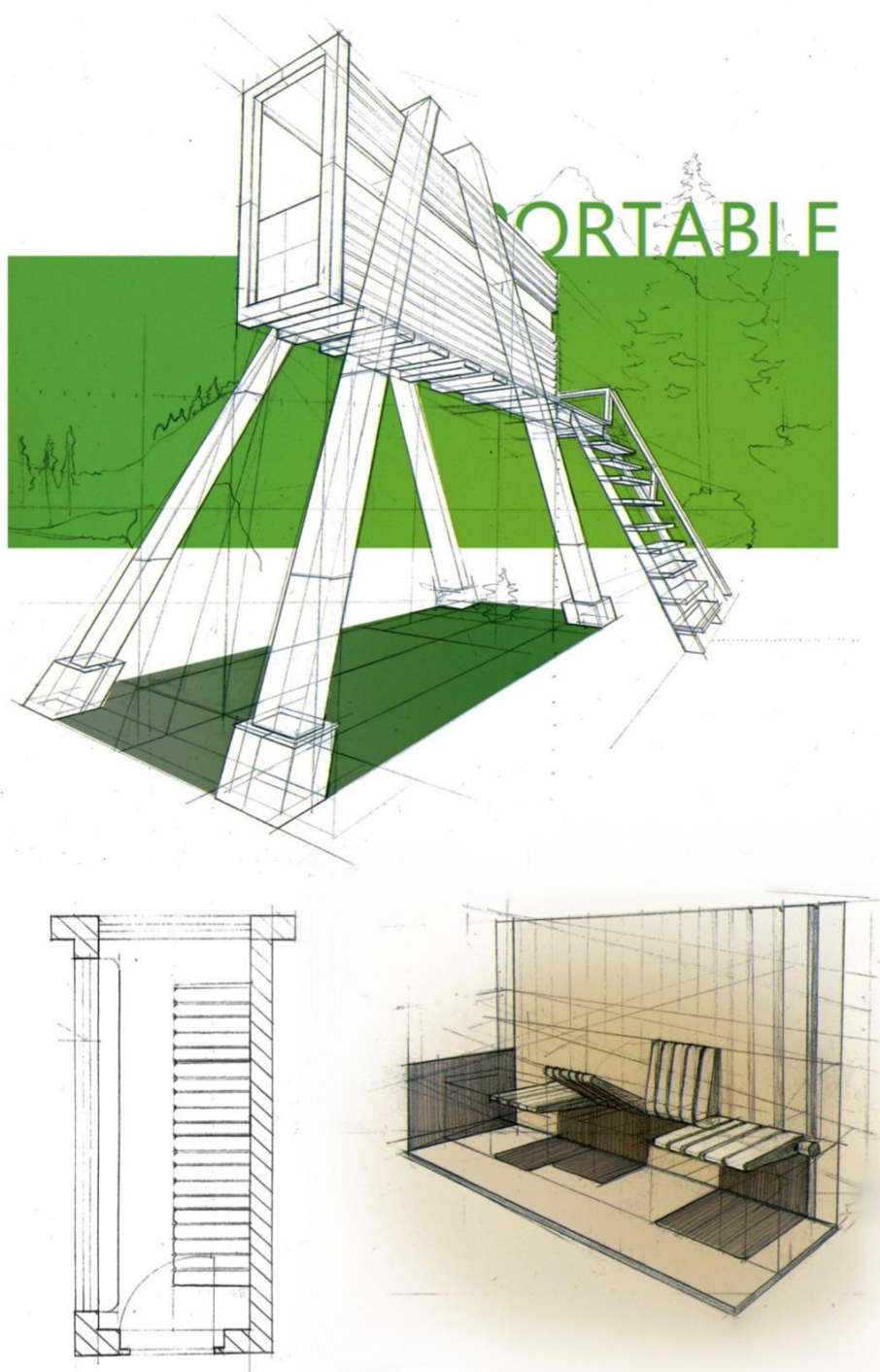
5.2. Zadanie

Na začiatku bola Spoločnosť PRO POPULO Poprad, s.r.o. otvorená akýmkoľvek novým nápadom a nestanovila žiadne priame ohraničenie alebo zadanie. Na základe vykonaného výskumu som preto vypracoval tri varianty možného prístupu. Následne som tieto varianty prezentoval vedeniu spoločnosti, ktoré si vybralo jednu z týchto možností.

- **Atraktivita**

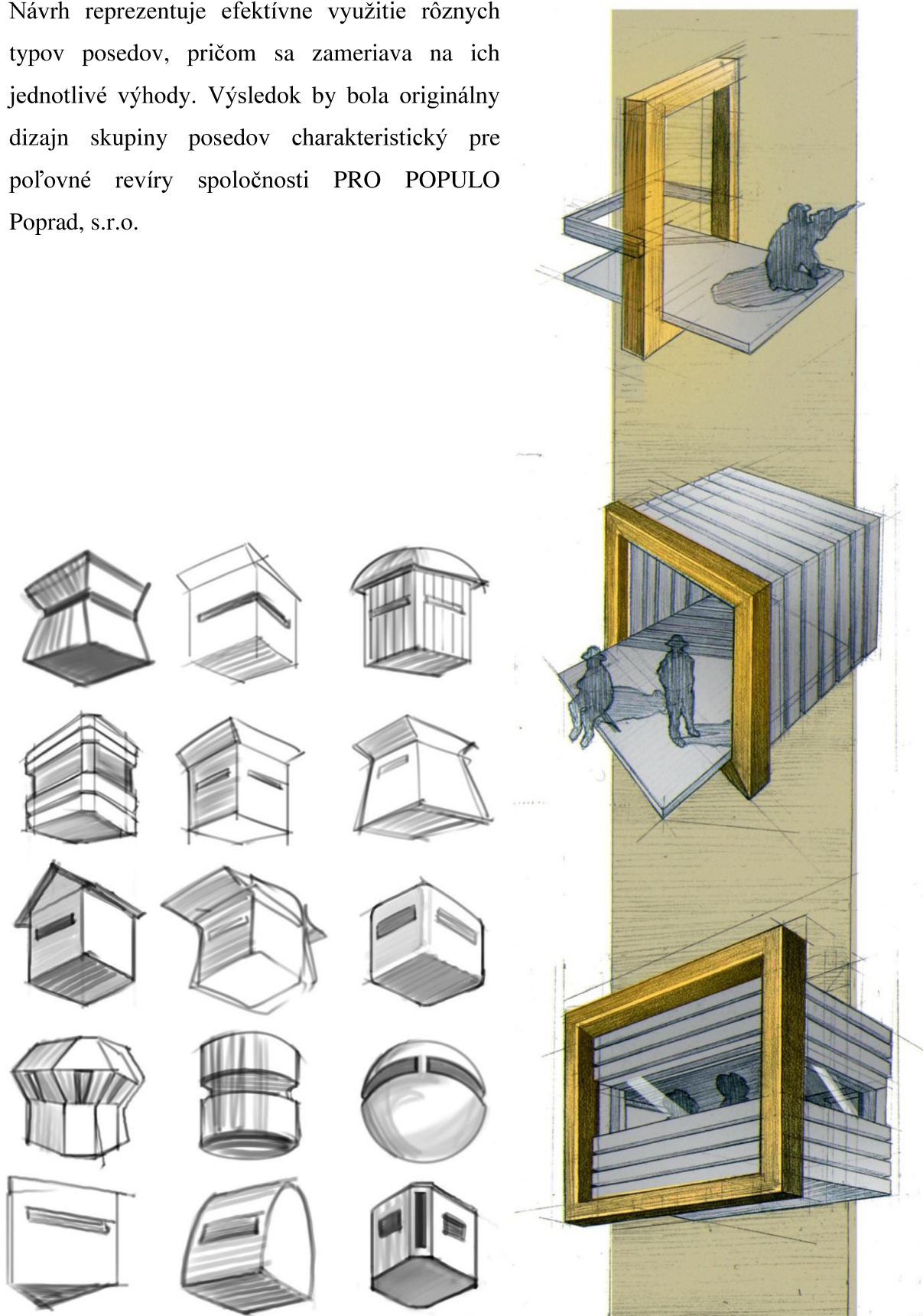
V tomto návrhu som sa zameril na vizuálne príťažlivé a inovatívne prevedenie. Takýto posed by však nebol určený pre bežný lov. Cieľom návrhu je zaujať a uspokojiť sprevádzaného hosťa spoločnosti, ktorý si zakúpil odstrel zveri. Z finančného hľadiska by šlo o väčšiu investíciu, preto by bolo podobný posed možné vystavať len na vybraných lokalitách v menšom počte.

Obrázok 29 Návrh zameraný na atraktivitu

- **Flexibilita**

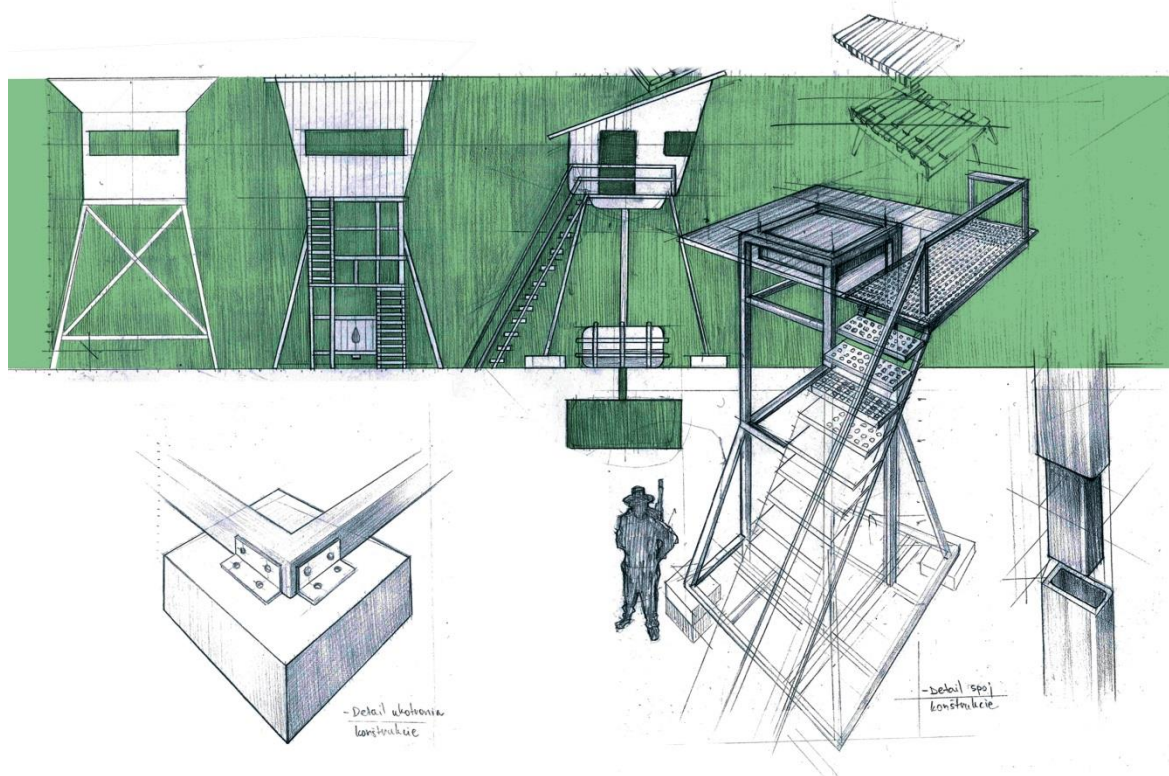
Návrh reprezentuje efektívne využitie rôznych typov posedov, pričom sa zameriava na ich jednotlivé výhody. Výsledok by bola originálny dizajn skupiny posedov charakteristický pre poľovné revíry spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o.

Obrázok 30 Návrh zameraný na flexibilitu

- **Optimalizácia**

Náplňou tohoto návrhu je komplexné vylepšenie už stojacich posedov v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o. To zahŕňa zvýšenie životnosti, modularitu a postupnú tvarovú unifikáciu.

Obrázok 31 Návrh zameraný na optimalizáciu

5.2.1. Rozhodnutie a základné body zadania

V krátkej dobe po prezentácii návrhov spoločnosť vydala svoje rozhodnutie. Za najviac perspektívny považuje návrh optimalizácie posedov. Ďalej dodáva, že všetky návrhy boli úspešné a ocenili ich potenciál. Priame zadanie práce znie:

- Vzorový návrh komplexne modernizovanej kazateľne
- Základné rozmery kazateľne 2 x 2 metre, výška konštrukcie max. 3 metre
- Prispôbenie návrhu tak, aby pokryl najmenšie možné náklady na výstavbu a vybavenie

6. KONCEPT POSEDU PRO POPULO

Keďže posed bude stáť na súkromnom pozemku spoločnosti, jeho vzhľad sa odvíja výhradne od preferencií jeho oprávnených používateľov. Z výskumu vyplýva, že používateľovi záleží na tom, aby posed nenarúšal svojim vzhľadom okolité prostredie. Zatiaľ čo pre jednu skupinu používateľov definícia „nenarúšať“ okolie prostredie svojim vzhľadom“ znamená jednoducho nestavať v lese príliš rozmerné stavby v pestrých farbách, pre druhú to znamená nepoužívať iný materiál na výstavbu posedu ako drevo. Treba však zvážiť, do akej miery tieto stavby už aj v podobe, akú majú dnes, zasahujú do prirodzeného lesného prostredia. V starých kronikách histórie lovenia sa píše o prvých drevených posedoch na našom území ako o ohavných stavbách, ktoré hyzdia okolitú krajinu. V súčasnosti už posed zo smrekovej palubovky neprekvapí žiadneho poľovníka. Tieto jednoduché stavby v prírode by mali byť vysoko praktické a účelové zariadenia. V súčasnosti im však pre absentujúcu odbornosť pri ich výstavbe chýba unifikácia (čo vedie k vyššej výrobnéj cene), nie sú dodržané základné ergonomické normy a často absentuje akýkoľvek zmysel pre estetiku. V snahe znížiť náklady na výstavbu niektoré posedy vznikajú doslova z odpadu. Vzhľad niektorých súčasných posedov často nezapadá do okolia, na čo sa mnohokrát sťažujú aj samotní používatelia. Takto nedôsledne vybudované posedy môžu mať za následok neúspešný lov, v horšom prípade môžu spôsobiť úraz používateľovi. Z tohoto dôvodu som sa rozhodol neriadiť sa zaužívaným zvykom a pokúsiť sa touto prácou priniesť nový postup výstavby posedu.

V snahe o inováciu, zvýšenie životnosti posedu, komfortu a bezpečnosti som sa po odsúhlasení spoločnosťou PRO POPULO Poprad, s.r.o. rozhodol použiť na výstavbu konštrukcie štandardizované oceľové profily a ďalšie prefabrikované materiály. Prvoradé v mojom koncepte posedu je, aby toto zariadenie bolo bezpečné, dobre slúžilo človeku a bolo mu riadne prispôsobené tak, aby podporovalo jeho optimálny výkon a pohodlie. Faktom ostáva, že predmetom výskumu je objekt, ktorý sa nemusí riadiť žiadnymi stavebnými normami. Aj napriek tomu sa tento návrh normami vo veľkej miere inšpiruje a prispôbuje si ich tak, aby zefektívnil svoj účel.

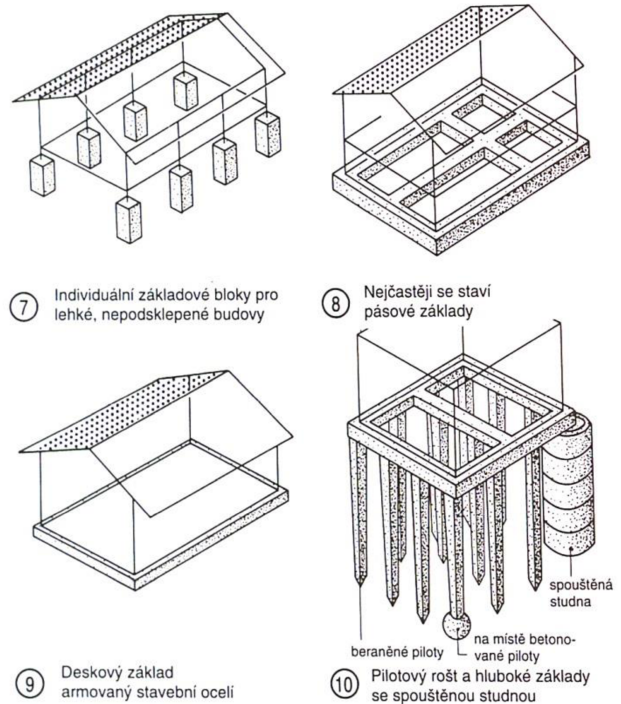
Nasledujúce kapitoly sú rozdelené podľa hlavných častí konceptu posedu PRO POPULO - základov, konštrukcie, rebríka a kazateľne. Všetky tieto časti majú pomerne rozsiahly teoreticko-technologický podtext. Vzhľadom k rozsahu tejto práce preto uvediem len najviac dôležité body pre tento koncept posedu. Každéj kapitole venujem opis môjho

postupu práce od zhromaždenia dôležitých informácií k prvým návrhom až po finálne riešenie danej časti posedu.

6.1. Základy

Pred výkopom základov by štandardne mali prebiehať stavebno-technické prieskumy na posudzovanie základovej pôdy. Rozlohou menšie a ľahké budovy bez pivničných priestorov sa stavajú na individuálnych základových narmovaných blokoch namiesto pásových základov. V prípade bežnej základovej pôdy by mali byť betónové bloky uložené do nezamrzenej hĺbky 800 mm. Betón sa pri vyšších statických nárokoch odporúča vystužiť oceľou. (6 s. 64-67)

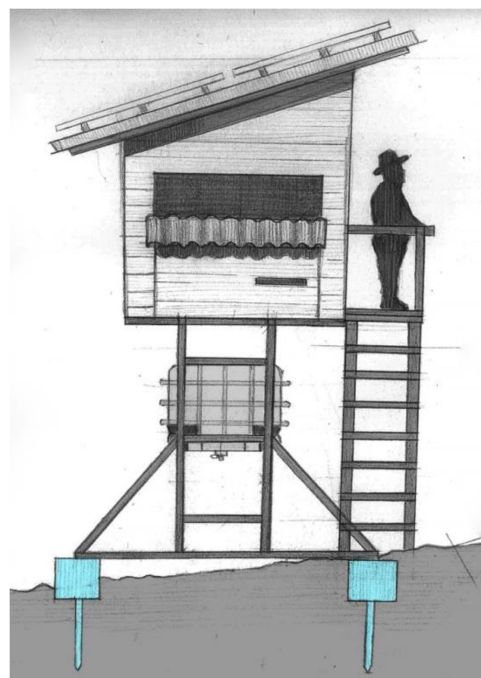

Obrázok 32 Pokročilé rozdelenie základov

Pred výstavbou posedu sa v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o. nerobia žiadne zistenia kvality základovej pôdy. Niektoré posedy v spoločnosti disponujú betónovým základom, ktorý sa vlieva priamo do výkopu tak, ako sa to robí pri klasických kazateľniach s priebežnými stojinami. (viz. Obrázok 13 str. 22) Do tohto betónu sa zaleje oceľová tyč s navareným profilom, do ktorého sa ukotví noha posedu.

- **Prvý návrh**

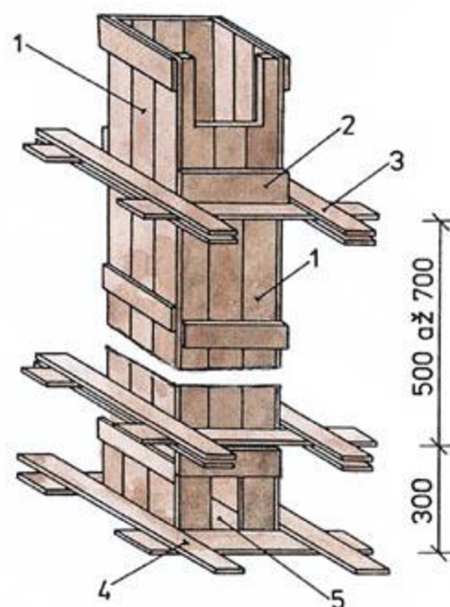
V mojich prvých návrhoch som uvažoval o použití tzv. vertikálnych základov, ktoré by prenášali celú váhu stavby do hĺbky prostredníctvom vertikálnych prvkov – pilotov. Vychádzal som z predpokladu, že povrchová vrstva nemusí byť dostatočne únosná. Po konzultácii s odborníkmi som však dospel k názoru, že použitie pilotových základov by bolo nepraktické a veľmi nákladné.

Obrázok 33 Návrh s použitím pilotových základov

- **Finálne riešenie**

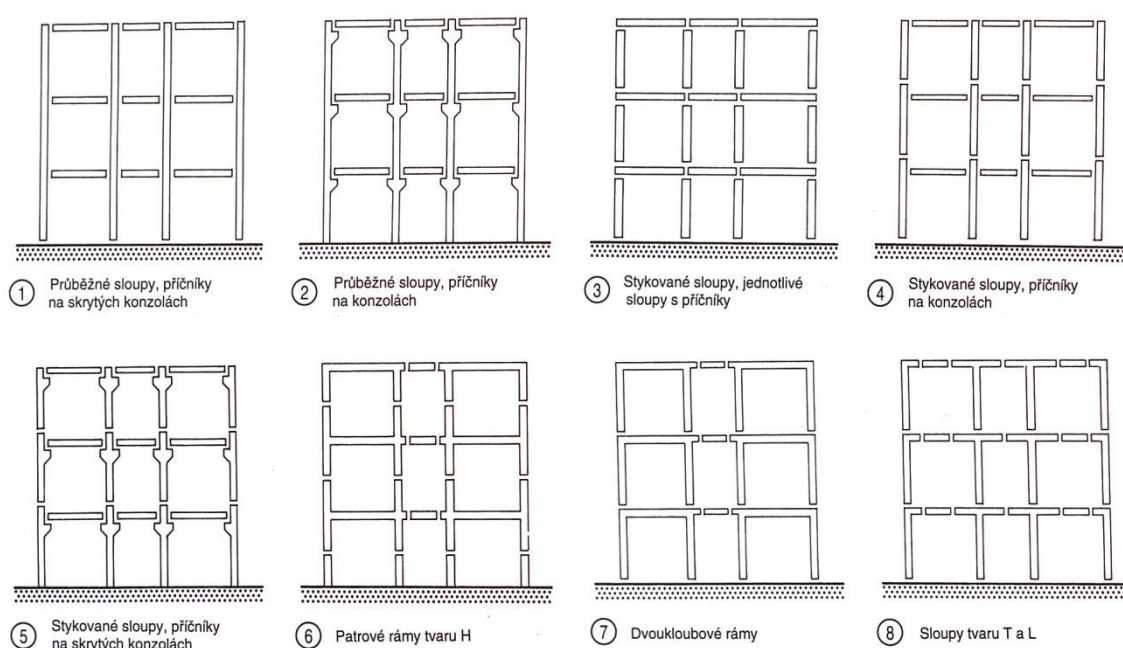
Z etických, logistických ani praktických dôvodov nie je výhodné v tomto prípade kopať do nezamrzenej hĺbky. Taktiež nie je možné z tých istých dôvodov ukladať do výkopu predpripravené odliate betónové bloky. Kompromisom je zhruba polovičná hĺbka výkopu 400 – 500 mm. Priamo na dno tohoto výkopu sa potom naleje malé množstvo betónu. Po zatvrdnutí sa na betónové dno usadí drevená odlievacia forma. V prípade, že forma bude malá, použije sa väčšie množstvo foriem uložených na sebe. Týmto spôsobom debnenia sa na mieste odleje podľa potreby aj armovaný betónový kváder. Takto odliaty betónový základ by mal podľa predpokladu vytvoriť stabilnú plochu pripravenú na usadenie celej váhy nového posedu.

Obrázok 34 Debnenie betónových základov

6.2. Konštrukcia

Výroba prefabrikovaných panelových alebo skeletových stavieb sa v minulosti používala výhradne na výstavbu priemyslových objektov, skladovacích priestorov, obchodných centier atd. Dnes sa pomocou takejto technológie stavajú celé rodinné domy. Počet podlaží nosných poschodových konštrukcií je obmedzený nosnosťou a hmotnosťou stavebného materiálu. Konštrukcie vyžadujú zvislé vystuženie napojenými priečnymi stenami a horizontálne stropnou konštrukciou. Hrúbka stien a vystužení sa riadia podľa DIN 1045/1053. (6)

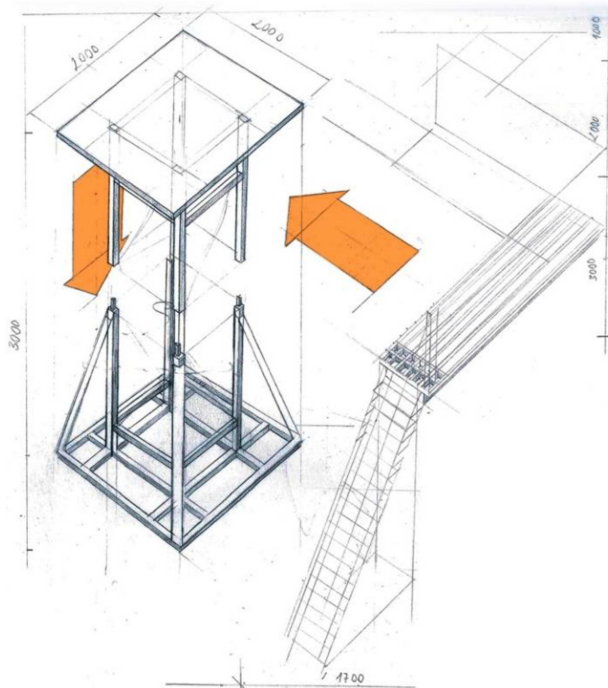
Obrázok 35 Základné rozdelenie poschodových konštrukcií

Veľkou výhodou konštrukcie je modularita. Rozloženie konštrukcie na jednotlivé dielce umožní kvalitnú povrchovú úpravu materiálu, jednoduchú prepravu, inštaláciu, prípadné rozloženie a prenesenie či výmenu opotrebenej časti namiesto celého posedu.

Oceľovú konštrukciu a všetok spojovací materiál je nutné pred inštaláciou povrchovo upraviť proti korózii. Jednotlivé oceľové profily sa očistia od mastnoty a iných nečistôt a ponoria do vane s roztaveným zinkom. Takto vzniká rovnomerne nanosený a veľmi odolný povlak, ktorý konštrukciu ochráni proti poveternostným podmienkam. Zinok chráni povrch nie len mechanicky, ale aj chemicky. Aj pri lokálnom porušení vrstvy zinku prebieha korózia iba na pozinkovanej vrstve, zatiaľ čo oceľ ostane neporušená. (16)

- **Prvý návrh**

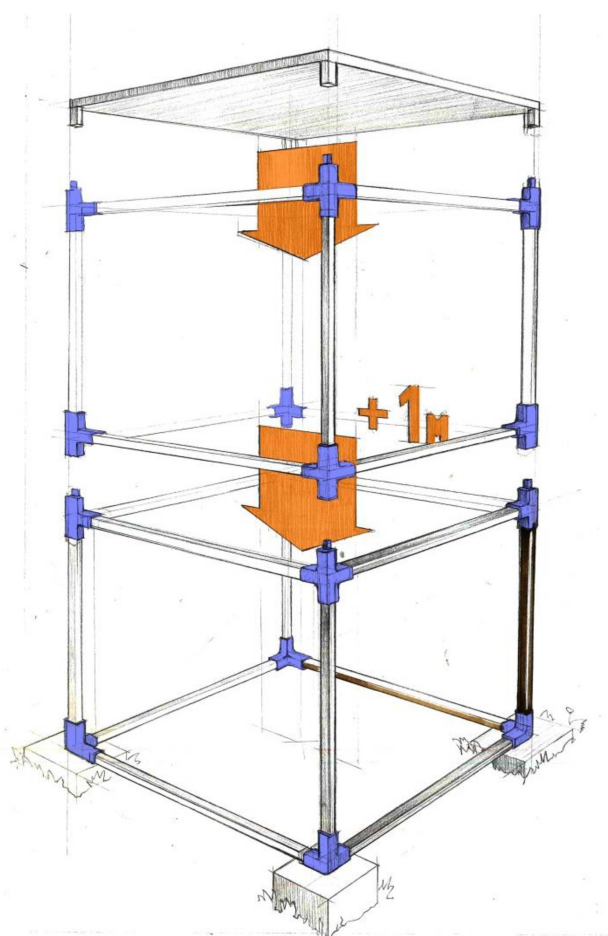
Návrh sa skladá z dvoch zvarovaných dieloch, ktoré sa dajú vzájomne do seba nasúvať. Konštrukcia je zložená zo štvorcových oceľových profilov veľkosti 40x40. Manipulácia s touto konštrukciou bola veľmi náročná, preto bolo potrebné návrh rozpracovať.

Obrázok 36 Prvý návrh konštrukcie

- **Druhý návrh**

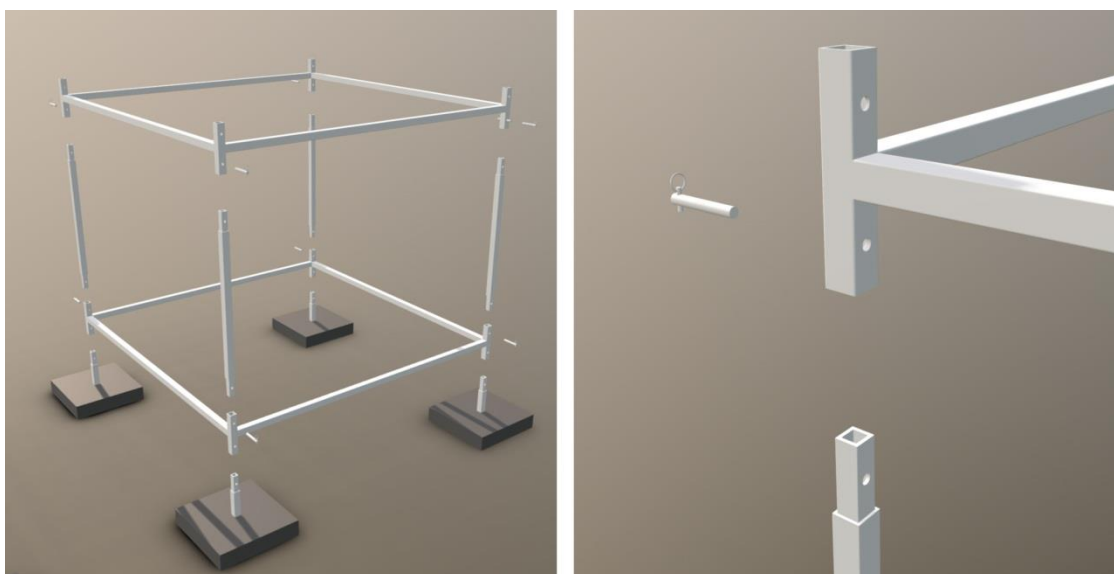
Druhý návrh sa inšpiruje lešením. Konštrukcia je v tvare kocky, ktorá je rozložená po obvodu na jednotlivé tyče, ktoré sa do seba nasúvajú pomocou rohových dielcov. Takáto konštrukcia má výhodu v tom, že výška posedu sa môže ľubovoľne navyšovať alebo znižovať podľa potreby. Návrh neuspel kvôli náročnej výrobe rohových dielcov.

Obrázok 37 Druhý návrh konštrukcie

- **Tretí návrh**

S myšlienkou nasúvania dielcov a postupného navyšovania som pokračoval v ďalšom detailnejšom návrhu. Tretí návrh je kompromisom medzi prvým a druhým návrhom. Konštrukcia sa skladá zo zvarného koša v tvare písmena H, do ktorého sa nasúvajú štyri zvislé tyče, ktoré sa zaistia manuálnou poistkou. Jedna takto poskladaná konštrukcia by mala výšku jeden meter. Postupné skladanie do výšky vytvorí jednoduchý spôsob inštalácie modulárnej konštrukcie. Tento a predošlý návrh mal veľký úspech pri konzultácii so spoločnosťou PRO POPULO Poprad, s.r.o. Často sa totiž v praxi stáva, že až po určitej dobe používania prichádza zistenie, že posed nemá podľa odhadu najlepšiu výšku, alebo polohu. Takýto posed sa potom musí buď prerobiť, alebo neznámym spôsobom presunúť. Tento návrh konštrukcie by mohol pomôcť prispôbiť si výšku posedu podľa potreby aj s odstupom času, prípadne ju pomerne jednoducho preniesť na inú polohu. Z hľadiska statiky je však tento návrh nedostatočný. Pri postupnom vrstvení konštrukcií tu vznikajú odchýlky a nežiadúce tlakové body v miestach napojenia.

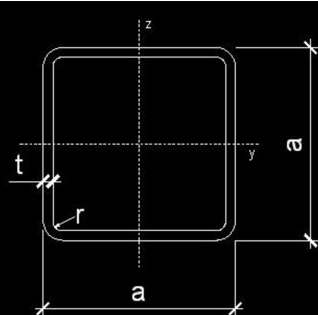
Obrázok 38 Tretí návrh konštrukcie

- **Finálne riešenie**

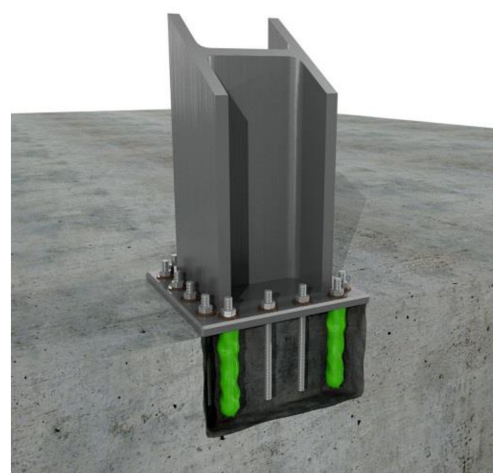
Po konzultácii s odborníkom na statiku bolo potrebné prehodnotiť predošlé návrhy a prispôbiť ich tak, aby bola váha a tlak celej stavby dobre odvedený do betónových základov. Princípom finálneho riešenia je zjednodušenie návrhu do takej podoby, aby sa použilo čo najmenej materiálu, ktorý by bol vzájomne dobre prepojený a jednoducho inštalovateľný. Základom konštrukcie budú štyri 5 metrové oceľové stĺpy pevne spojené so základmi. Tieto stĺpy budú neskôr splňovať hlavnú úlohu pri prenášaní záťaže a zároveň modulárneho systému. Na výrobu stĺpov sa použije uzavretý štvorcový profil veľkosti 50 x 50 x 5,0.

Rozméry	Hmotnosť	Průřezové veličiny						
axt	G	A	A _p	I	W	W _{pl}	i	Ω
mm	kg/m	mm ²	m ² /m	mm ⁴	mm ³	mm ³	mm	mm ²
násobek				10 ⁸	10 ³	10 ³		
50x50x2,9	4,22	537	0,193	0,197	7,87	9,4	19,2	4463
50x50x4,0	5,64	719	0,190	0,250	9,99	12,3	18,6	4261
50x50x5,0	6,85	873	0,187	0,289	11,6	14,5	18,2	4077
50x50x6,3	8,32	1060	0,184	0,328	13,1	17,0	17,6	3840

Obrázok 39 Detaily uzavretého oceľového profilu

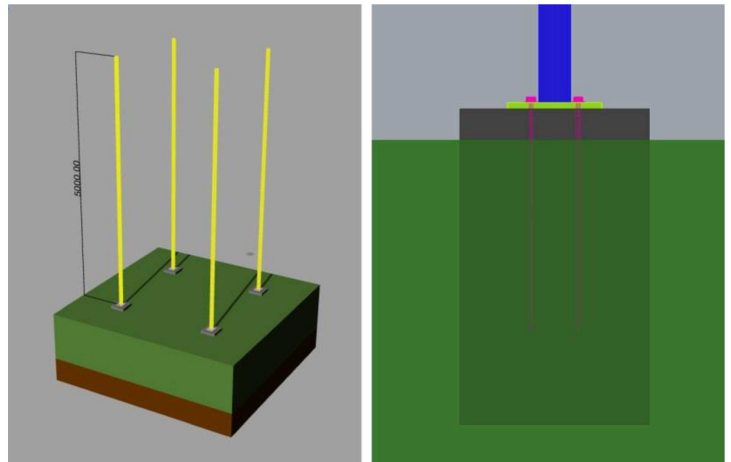
Spojenie konštrukcie so základmi sa dosiahne pomocou pätky, ktorá je zabezpečená skrutkami vo vyvrtaných kanáloch. Prepojenie je potrebné zafixovať pomocou chemickej kotvy. Chemické kotvy sa využívajú najmä tam, kde sa požaduje veľká únosnosť. Vo väčšine prípadov je výsledné vlepene silnejšie ako základový materiál. Nedochoádza tu k uvoľneniu v ťahu do podkladového materiálu tak, ako k tomu dochádza pri rozpínacích typoch kotiev. (17)

Obrázok 40 Príklad chemickeho ukotvenia

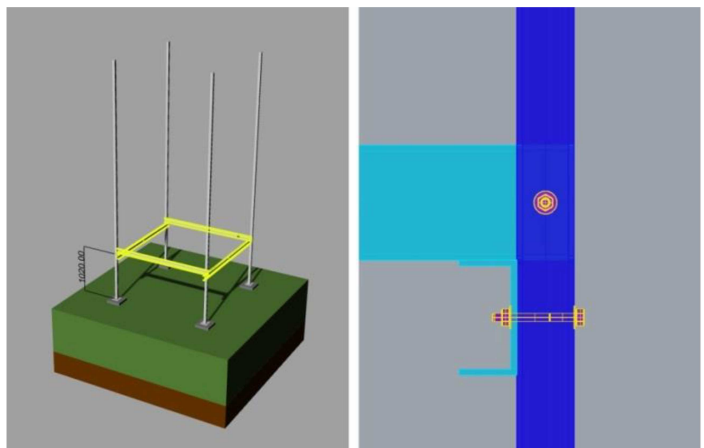
Nižšie nasleduje podrobnejší ilustrovaný postup inštalácie konštrukcie.

Stĺpy majú výšku 5 metrov a sú zasadené na pätku, ktorá leží na betónových základoch. Pätky je opatrená skrutkami vo vyvrtaných kanáloch, ktoré sa chemicky ukotvia.

Obrázok 41 Montážny postup - stĺpy a pätky

Stĺpy je kvôli stabilite nutné vzájomne prepojiť vo výške cca. jedného metra pomocou páru profilov typu U90.

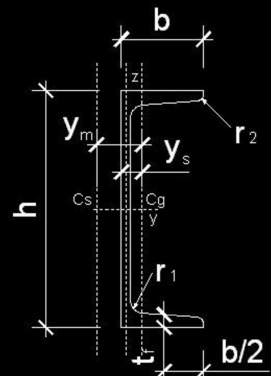

Obrázok 42 Montážny postup - prepojenie konštrukcie

	Hmotnosť		Rozmery					
	G	h	b	t _w	t _f	r ₁ /r ₂	d	y _s /y _m
násobek	kg/m	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm
U 80	8,64	80	45	6,0	8,0	8,0/4,0	46,0	14,5/26,7
U 100	10,60	100	50	6,0	8,5	8,5/4,0	64,0	15,5/29,3
U 120	13,30	120	55	7,0	9,0	9,0/4,5	82,0	16,0/30,3

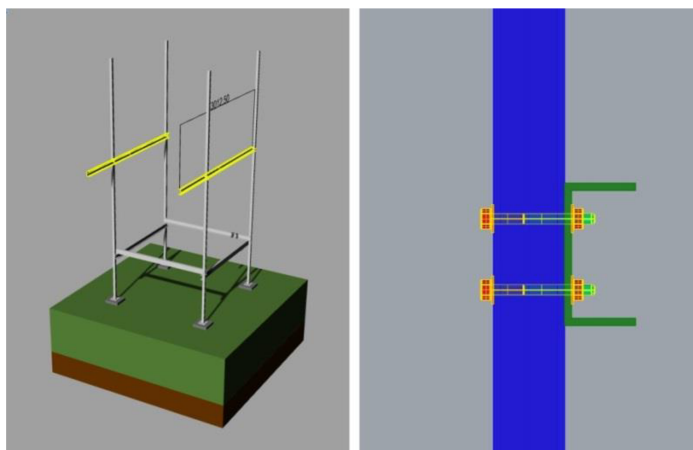
	Průřezové veličiny											
	A	A _p	I _y	W _y	W _{pl,y}	I _z	W _z	W _{pl,z}	I _w	I _z	I _w	A _y
násobek	mm ²	m ² /m	mm ⁴	mm ³	mm ³	mm	mm ⁴	mm ³	mm ³	mm	mm ⁶	mm ²
U 80	1,100	0,312	1,06	26,5	31,80	31,0	194	6,36	12,10	13,3	0,17	0,510
U 100	1,350	0,372	2,06	41,2	49,00	39,1	293	8,49	16,20	14,7	0,41	0,646
U 120	1,700	0,434	3,64	60,7	72,60	46,3	432	11,08	21,20	15,9	0,90	0,880

Obrázok 43 Detaily profilu U80

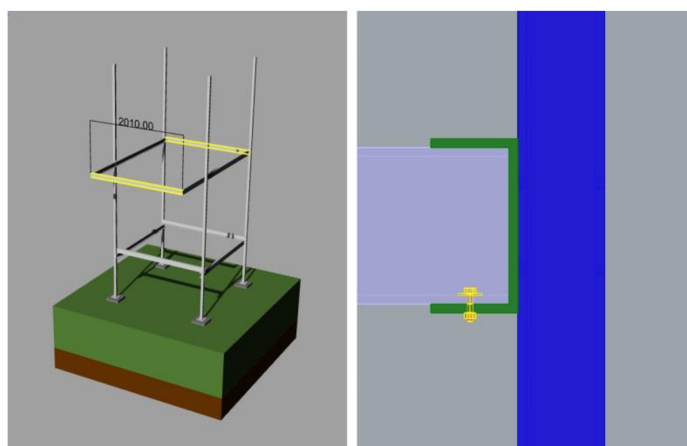

Vo výške, kde sa bude približne nachádzať podlaha posedu (3m), sa pripevní ďalší pár profilu U90. Profil má presah smerom von z obvodu konštrukcie na jednej strane cca. 900 – 1000 mm.

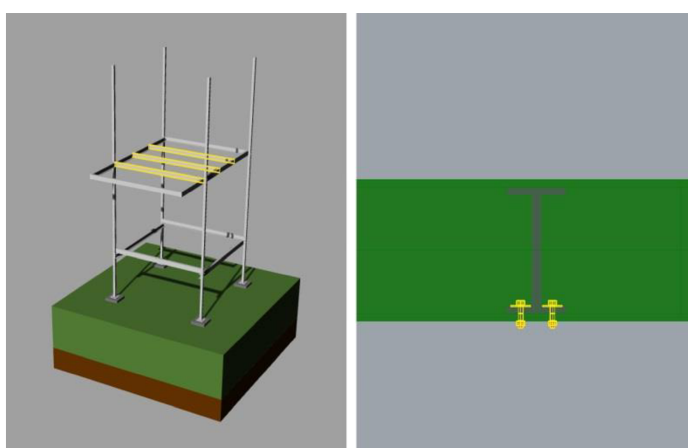
Obrázok 44 Montážny postup - väznice

Profily U90 sa doplnia ďalším párom profilu toho istého prierezu vo veľkosti U80. Profily U80 sa zasunú dovnútra profilov U90 a vznikne tak kĺbový spoj. Toto spojenie vytvorí pevný obvodový rám, ktorý poniesie steny posedu.

Obrázok 45 Montážny postup - stenové nosníky

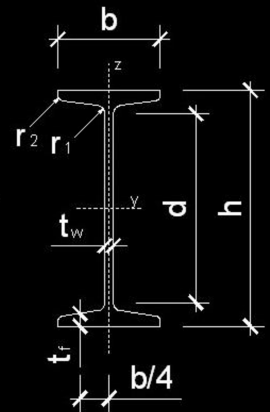
Vo vnútri obvodového rámu z profilov U90 a U80 vzniká priestor pre uloženie troch podlažných nosníkov profilu I80. Profily sa zasúvajú dovnútra profilu U90 podobne ako pri zasunutí profilu U80.

Obrázok 46 Obrázok 47 Montážny postup -
podlahové nosníky

	Hmotnost	Rozměry					
	G	h	b	t _w	t _f	r ₁ /r ₂	d
násobek	kg/m	mm	mm	mm	mm	mm	mm
I 80	5,94	80	42	3,9	5,9	3,9/2,3	59,0
I 100	8,32	100	50	4,5	6,8	4,5/2,7	75,7
I 120	11,10	120	58	5,1	7,7	5,1/3,1	92,4

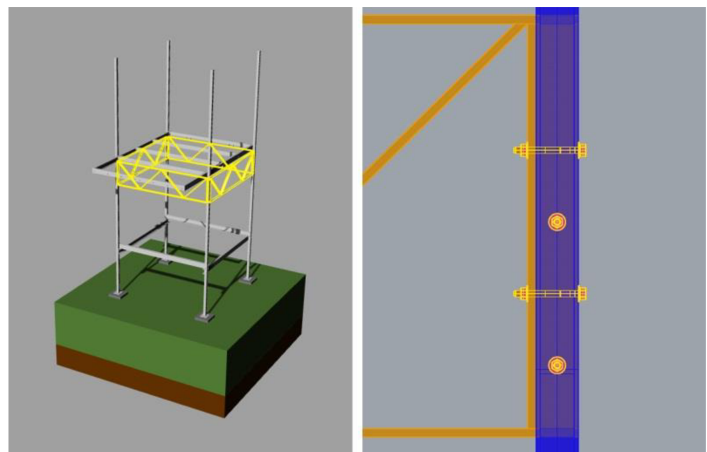

	Průřezové veličiny											
	A	A _p	I _y	W _y	W _{ply}	i _y	I _z	W _z	W _{plyz}	i _z	I _w	A _v
násobek	mm ² 10 ³	m ² /m	mm ⁴ 10 ⁶	mm ³ 10 ³	mm ³ 10 ³	mm	mm ⁴ 10 ⁶	mm ³ 10 ³	mm ³ 10 ³	mm	mm ⁶ 10 ⁹	mm ² 10 ³
I 80	0,757	0,300	0,78	19,4	22,80	32,0	0,063	3,00	5,00	9,1	0,08	0,341
I 100	1,060	0,370	1,70	34,0	39,80	40,0	0,122	4,88	8,10	10,7	0,25	0,458
I 120	1,420	0,440	3,27	54,5	63,60	46,0	0,214	7,38	12,40	12,3	0,65	0,663

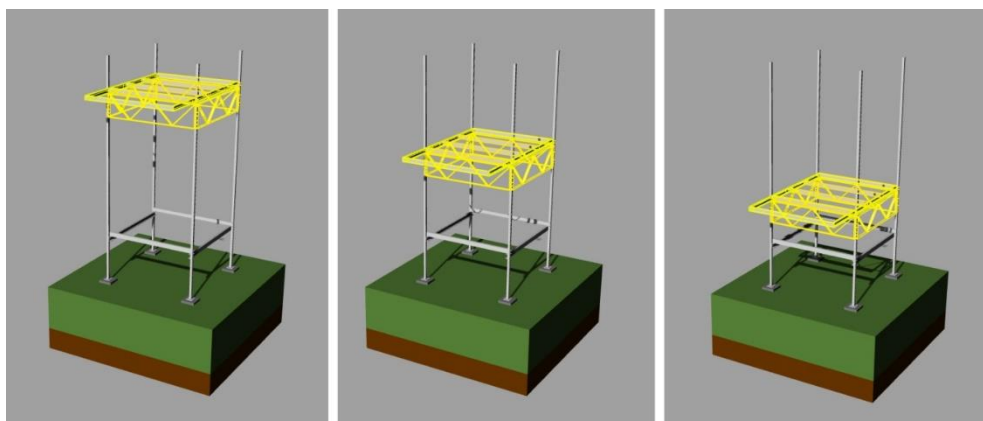
Obrázok 48 Detaily použitého ocelového profilu č.3

Priestorová tuhosť objektu sa zabezpečí pomocou priehradového systému zo zvarovaných ťahaných prútov na obdĺžnikovo ráme. Tužidlá sú pripevnené priamo na stĺpy.

Obrázok 49 Montážny postup - zavetrenie

Namiesto klasickej zvarenej konštrukcii je výhoda tejto konštrukcie v jej skrutkových spojoch. Keďže sú všetky profily napojené na hlavné nosné stĺpy vysoké 5 metrov, pomocou predpripravených otvorov sa celá konštrukcia dá posúvať do 2,3 a 4-metrovej výšky.

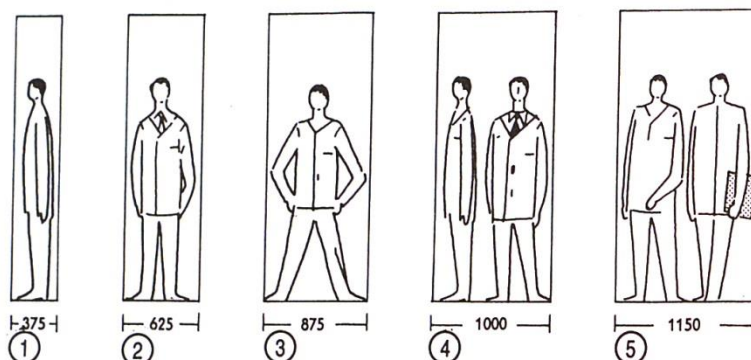
Obrázok 50 Výšková modularita konštrukcie

6.3. Nástupná plošina, schody a rebrík

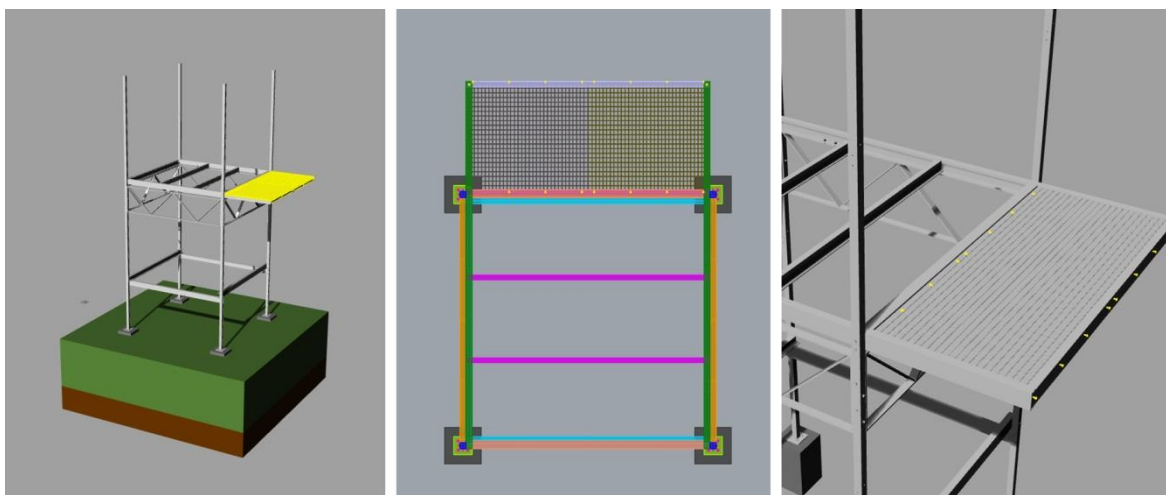
Materiál použitý na podlahu nástupnej plošiny a plán schodov je oceľový rošt. Oceľový rošt je známy vďaka svojmu výbornému pomeru medzi váhou a nosnosťou oproti iným materiálom. Má široké použitie: od estetických po vysoko funkčné príklady. Taktiež má výhodu oproti iným materiálom pri odvádzaní vody, zabránení namŕzania, zaisteniu protišmykových vlastností, životnosti, manipulácii, inštalácii, možnosti povrchovej úpravy a cene. Rošty sa rozdeľujú na zvarové a lisované. Nemalou výhodou je široká rozmerová škála. (18)

- Nástupná plošina a zábradlie

Predĺženie profilu U90 o 900 - 1000 mm a uzatvorenie rámu z nosníkov na konštrukcii vytvára priestor na inštaláciu nástupnej plošiny posedu. Do tohto priestoru sa vloží vybraný typ roštu.

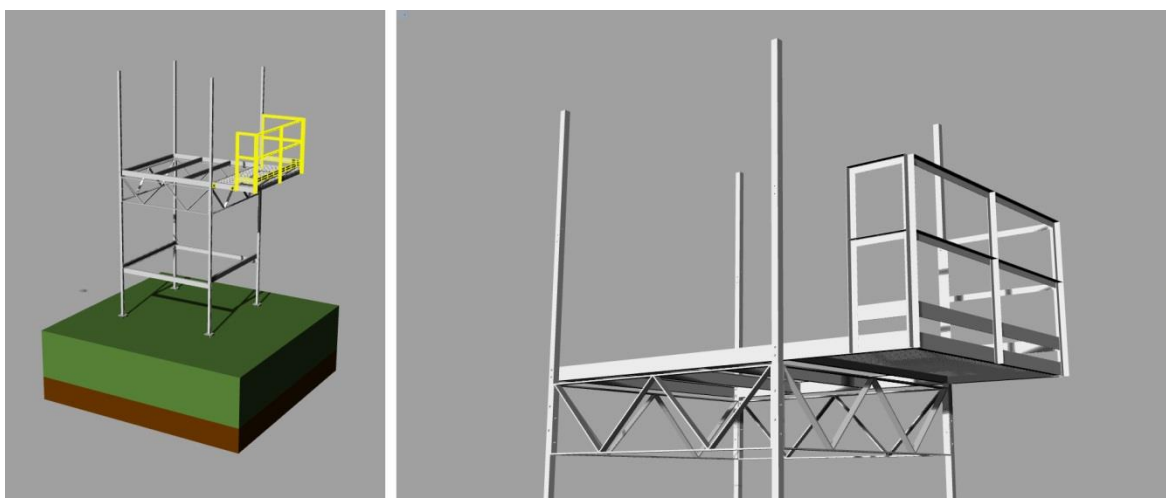

Obrázok 51 Priemerná šírka plochy ktorú zaberá stojací človek

Obrázok 52 Montážny postup – nástupná plošina

Plošina sa zaopatrí zábradlím z oceľového L profilu. Výška zábradlia závisí od vzdialenosti plošiny od zeme. Minimálna výška zábradlia je 900 mm. V tomto prípade je použitá výška zábradlia 1000 mm. Zábradlie je navarené na nosnú konštrukciu.

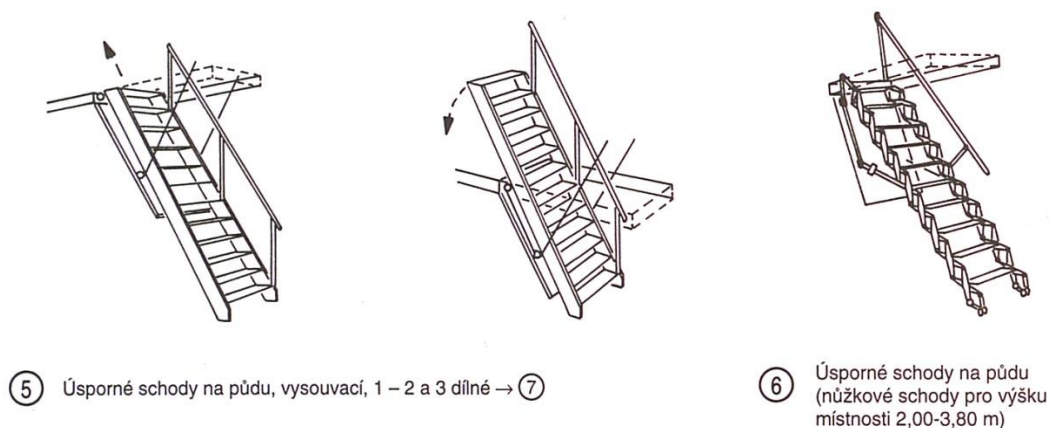
Obrázok 53 Montážny postup – zábradlie

- **Schody**

V prvých návrhoch bolo zámerom použiť pre pohodlné a bezpečné nastupovanie do posedu schodište. Pri konzultácii návrhu schodov sa však spoločne so spoločnosťou PRO POPULO Poprad, s.r.o. rozhodli, že vo výslednom koncepte posedu schody nepoužijeme. Napriek tomu som vypracoval aspoň hrubý plán, ktorý zohľadňuje použitie schodov

v koncepte posedu PRO POPULO v prípade, že by v budúcnosti spoločnosť zmenila názor.

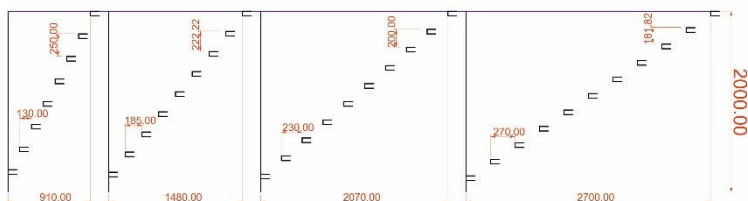
Keďže nemám žiadne skúsenosti s navrhovaním schodov, oslovil som výrobcu schodov na mieru Intermonex s prosbou o konzultáciu môjho projektu. Spoločnosť súhlasila a poskytla mi pomoc s návrhom schodov na posed. Spoločne sme vylúčili použitie úsporných schodov ako napríklad vysúvacie, mlynárske, alebo nožnicové schody, pretože sú pre zložitosť ich používania nevhodné. Klasické schody sú zas náročné na priestor, ktorý je v prípade výstavby posedu obmedzený.

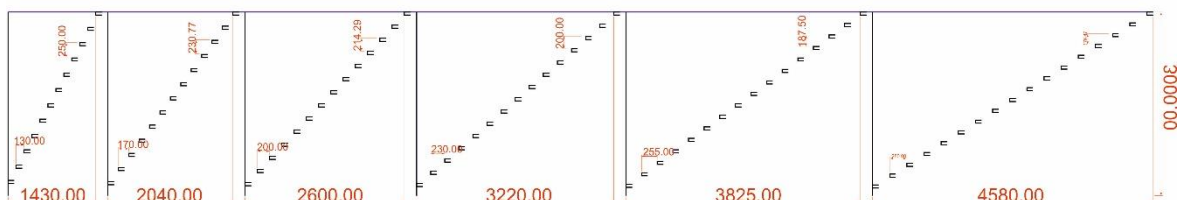
Obrázok 54 Vysúvacie a nožnicové schody

Napriek tomu mi spoločnosť Intermonex poskytla výpočet rozmerov schodov podľa výšky posedu a priemernej dĺžky pohodlného kroku. Všetky výsledné rozmery schodov rozdelené podľa výšky spadajú do kategórie pohodlného kroku.

2m

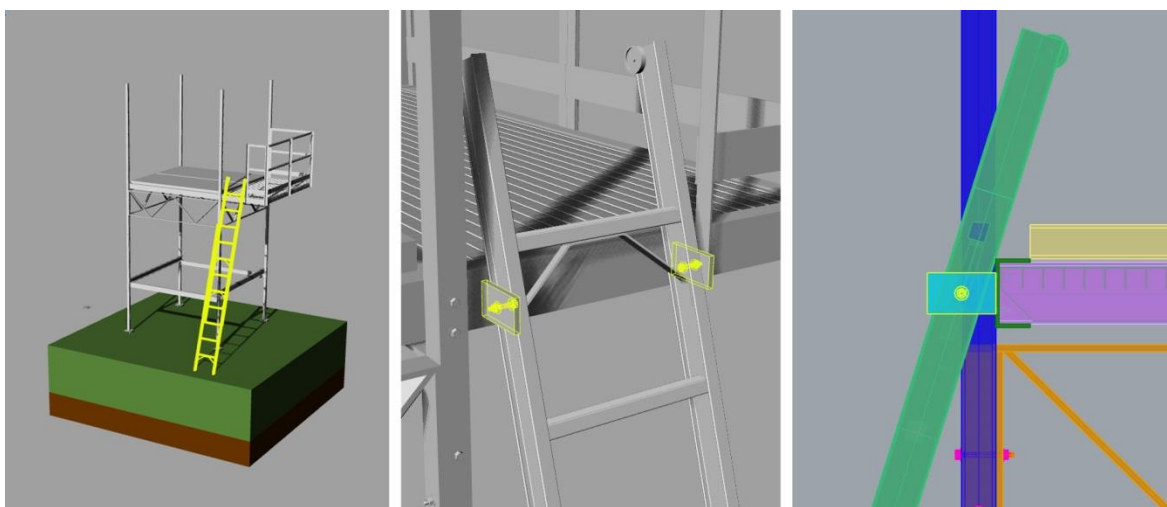
3m

Obrázok 55 Tabuľkový výpočet schodov

- **Rebrík**

Vhodná a jediná alternatíva na vystúpenie do posedu je rebrík. Požiadavkou spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o. mimo iných bola aj zohľadniť pevné spojenie rebríka ku konštrukcii posedu. Keďže výška posedu sa môže časom meniť, najvhodnejšie je použiť vysúvací rebrík. Rebrík je spojený s konštrukciou pomocou výstupkov navarených k predĺženej časti profilu U90. Vďaka flexibilnému ukotveniu rebríka ku konštrukcii posedu, ktoré umožňuje natáčanie rebríka a vysúvacej funkcii, sa môže rebrík pohodlne prispôbovať výške posedu a uhlu výstupu.

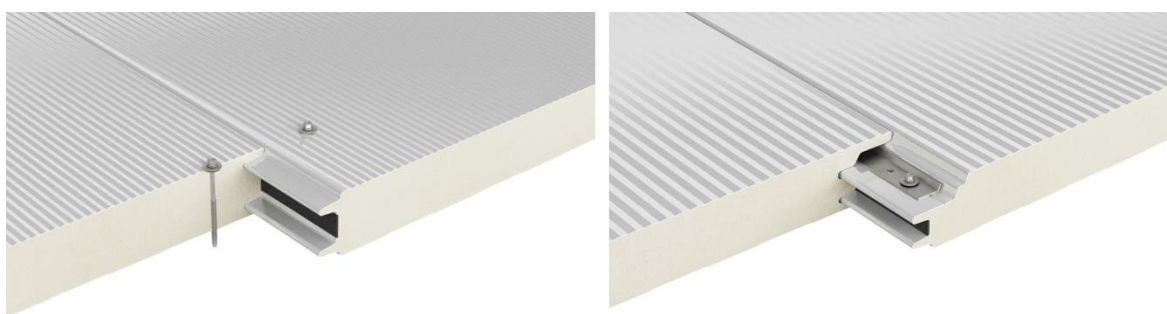

Obrázok 56 Montážny postup – rebrík

6.4. Kazateľňa

Obvodové steny uzavretých kazateľní v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o. sa skladajú z troch vrstiev. Sú to dve vrstvy smrekovej palubovky, medzi ktorými sa nachádza minerálna vata kvôli izolácii. Steny z tohto sendviču však majú viacero nedostatkov (viz. Kazateľňa a interiér kazateľne str. 41). Keďže sa posed nachádza nad zemou, pri navrhovaní som uvažoval nielen o zateplení obvodových stien posedu, ale aj o zateplení podlahy a strechy posedu. Taktiež pri konštrukcii posedu som dopredu zohľadnil použitie nosných zateplených stien, takže sa v obode kazateľne nenachádzajú žiadne tepelné mosty. Použitou alternatívou je sendvičový PUR panel hrúbky 40mm.

Obrázok 57 PUR panel s priznaným spojom a PUR panel so skrytým spojom

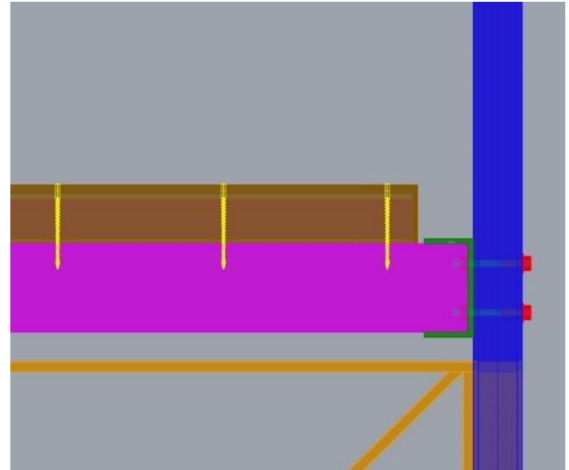
Izolačný PUR panel je konštrukčný prvok, ktorý sa používa na pokrytie striech a opláštenie stien budov. PUR panely sa používajú napríklad pri výstavbe priemyselných hál, chladiarenských budov, hospodárskych budov, garáží, obydlí zvierat, zastrešení budov a bazénov, alebo aj pri rodinných domoch. PUR panely sa skladajú z vnútornej a vonkajšej strany z oceľového plechu hrúbky 0,4 až 0,6 mm s pozinkovanou úpravou vo farebných odtieňoch RAL, takže už nepotrebujú žiadnu ďalšiu úpravu a sú bez údržbové. Medzi týmito plechmi je jadro z tuhej peny. Podľa hrúbky peny má panel rôzne izolačné vlastnosti (čím širší panel, tým lepšie izolačné vlastnosti). Pena je trvalo spojená s plechmi a je formovaná v automatickom procese spevňovania, vďaka čomu všetky tri elementy systému pracujú súčasne a prenášajú zaťaženie. Sendvičové izolačné panely sa vyrábajú v rôznych profiláciách, alebo úplne hladké a sú opatrené vzájomne zasúvacím systémom. Vďaka tomu môžu súvisle pokryť aj rozmerné plochy. Panely sa dajú inštalovať vertikálne i horizontálne. Strešné sendvičové panely sú určené k pokrývaniu striech. Tieto panely majú trapézové rebrá, alebo vlny, ktoré sú nosné. Majú tiež funkciu k odvodu vody zo

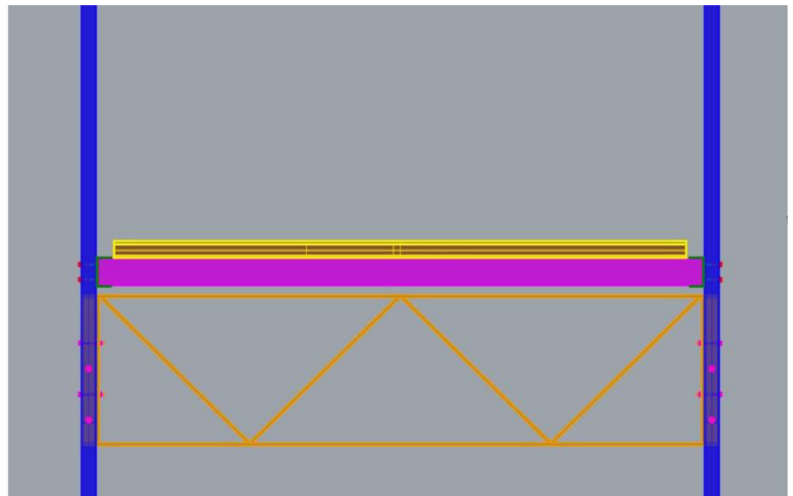
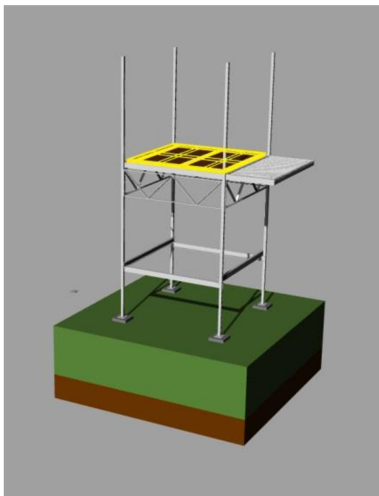
strechy. Strešné panely sa vyrábajú 3-vlnné, 4-vlnné, alebo 5-vlnné. Všetky PUR panely musia spĺňať normy platné v ČR. (19)

- **Podlaha**

Vopred pripravená a zložená stena z PUR panelu sa uloží a prichytí pomocou navŕtaných skrutiek na podlahové nosníky I80.

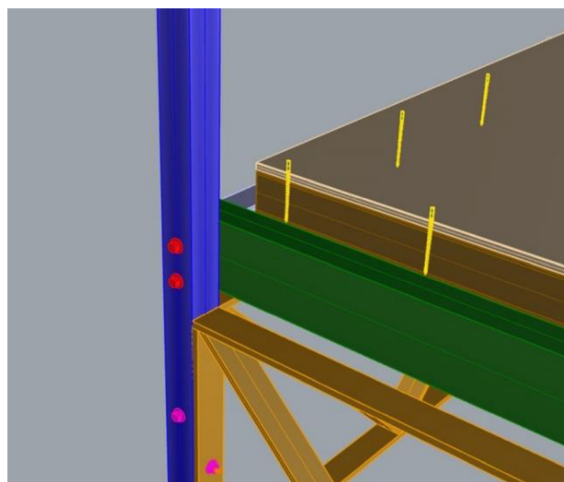

Obrázok 58 Montážny postup –
pripevnenie podlahového PUR panelu

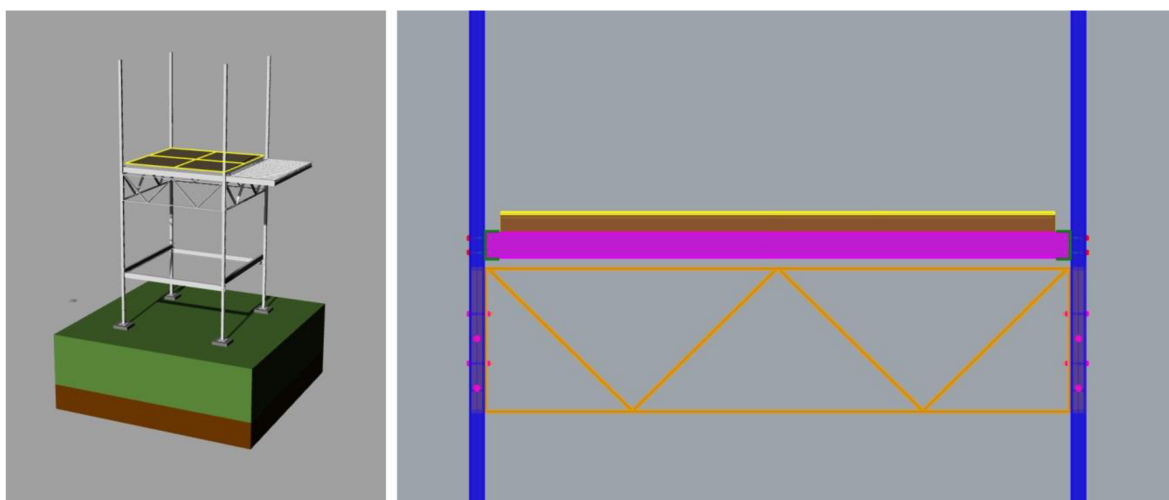

Obrázok 59 Montážny postup – pokladanie podlahového PUR panelu

Na PUR panel sa potom položí ľubovoľný typ podlahy. V koncepte posedu PRO POPULO sú to dve platne PVC podlahy veľkosti 1000 x 2000 x 3 v neutrálnom odtieni pripevnené ku PUR panelu, ktorý sa nachádza pod ním.

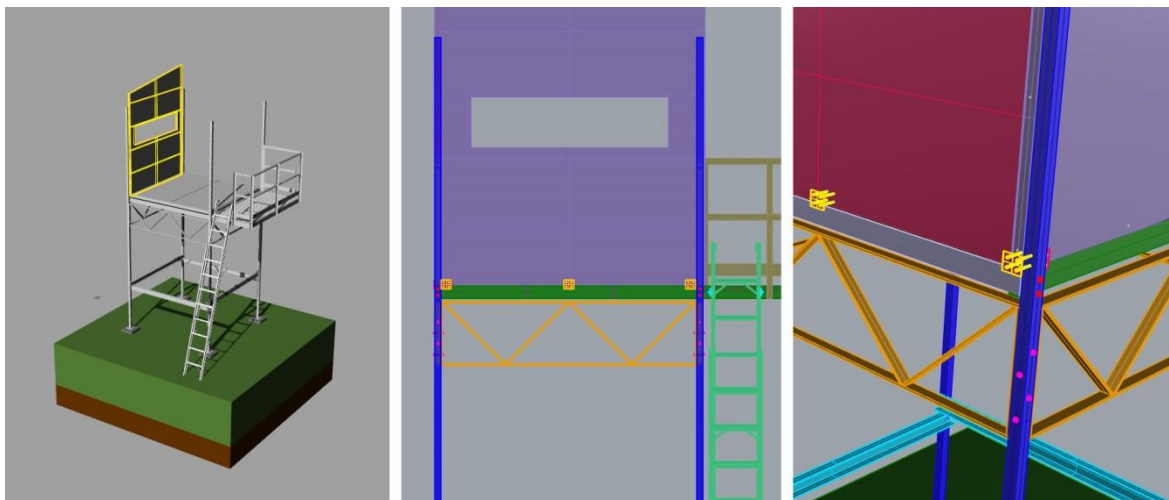
Obrázok 60 Montážny postup – pripevnenie PVC podlahy

Obrázok 61 Montážny postup – pokladanie PVC podlahy

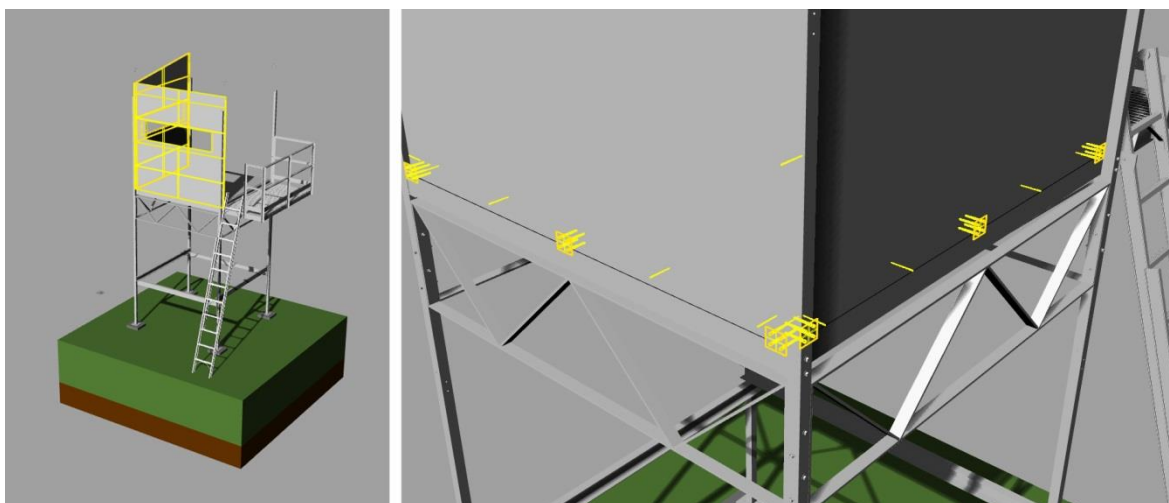
- **Opláštenie kazateľne**

Zložená, narezaná a pripravená stena sa položí na jednu z obvodových nosníkov v 90° uhle a pripevní sa pomocou uholníkov, alebo pliešku navíranými skrutkami k nosníkom z vonkajšej strany.

Obrázok 62 Montážny postup – stena kazateľne

Proces sa zopakuje pri položení druhej steny. Steny sa v rohu spoja ďalšími navrtnanými skrutkami v zvislom smere po hrane. Takýmto spôsobom sa osadia všetky 4 steny.

Obrázok 63 Montážny postup – roh kazateľne

- Okná

Okná potrebujeme k dostatočnému osvetleniu vnútorného priestoru denným svetlom. Osvetľovacia plocha okna by mala byť aspoň 1/20 pôdorysnej plochy pracovného priestoru.

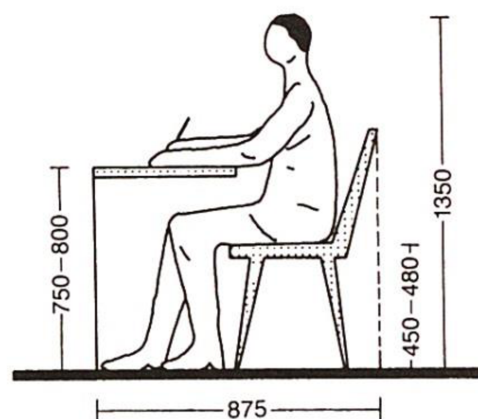
(6)

Na výpočet veľkosti okien tak, aby vhodne osvetlili miestnosť existujú príklady. V prípade posedov to tak úplne neplatí. Okná sú

tvorované v úzkom tvare priezoru tak, aby do interiéru posedu vnikalo, naopak, čo najmenej svetla. Zakrýva sa tak prípadný pohyb lovca pred mimoriadne plachou lovenou zverou. Priezor by mal byť priemerne vo výške očí sediaceho človeka (viz. Obrázok 44) . Mal by byť čo najužší a čo najviac široký, aby mal lovec dobrý výhľad. Zároveň však priezor musí byť dosť veľký na to, aby v ňom bolo možné zaujať pozíciu vhodnú pre streľbu.

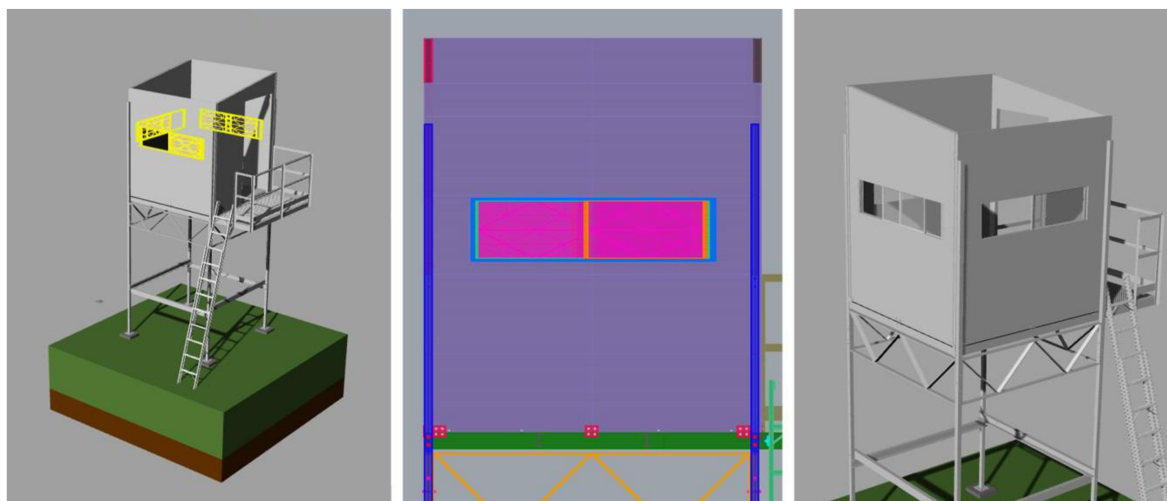
Rozmery okna namerané v spoločnosti PRO POPULO Poprad s.r.o. sa rôznia. Veľkosť sa pohybuje od malých – šírka 600 a výška 450 mm po veľké 1500 x 700 cm.

Najideálnejší typ okien vhodný pre potreby poľovníka a tiež vhodný na inštaláciu do PUR panelu je vodorovne posuvné okno. Okná sa umiestnia na všetky strany okrem strany z ktorej sa nastupuje. Rozmery priezoru sú 1200 x 300 a sú umiestnené vo výške 1100 mm od podlahy.

13 u pracovného stolu se židlí

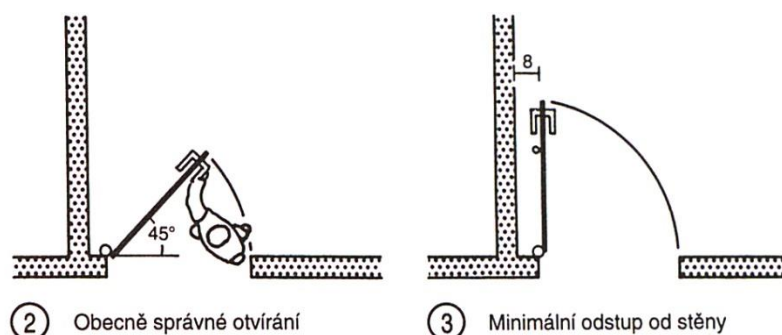
Obrázok 64 Ergonomický model sediaceho človeka

Obrázok 66 Montážny postup – osadenie okien

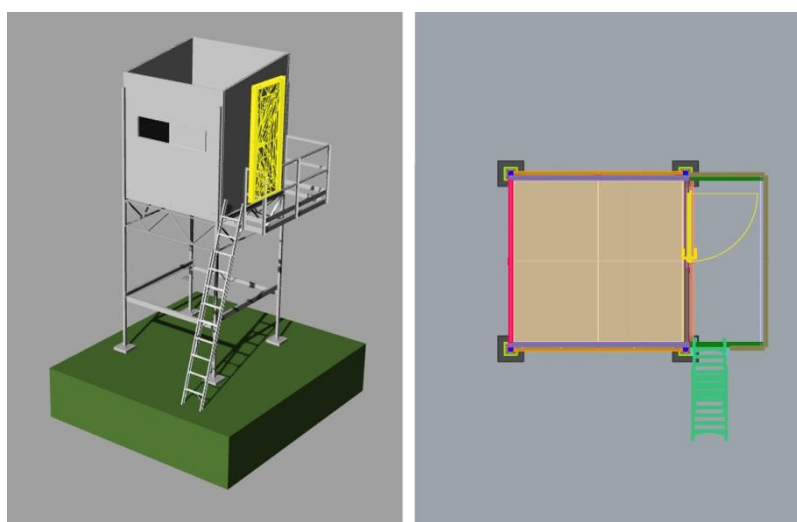
- **Dvere**

Dvere musia byť umiestnené účelne tak, aby neplytvali priestorom a nesťažovali jeho využitie. Šírka dverí sa riadi podľa účelu použitia a druhu priestoru, ktoré uzatvárajú. Najmenší možný priechod je široký 55 mm. Jednokrídlové izbové dvere majú šírku cca. 80 cm. Domové dvere môžu mať šírku až 115 cm. Miery otvoru v stene pre dvere sú stavebné miery odpovedajúce DIN 4172. Vo výnimočných prípadoch, ak je nutné použiť iné rozmery by mali byť stavebné miery násobkami 125 mm. (6 s. 183-184)

Obrázok 67 Otváranie dverí

Plné a uzamykateľné dvere sa inštalujú do predom pripraveného otvoru v PUR panele. Dvere sa otvárajú smerom von z posedu z dôvodu malej veľkosti miestnosti. Vzďialenosť dverí k najbližšiemu rohu je 100 mm.

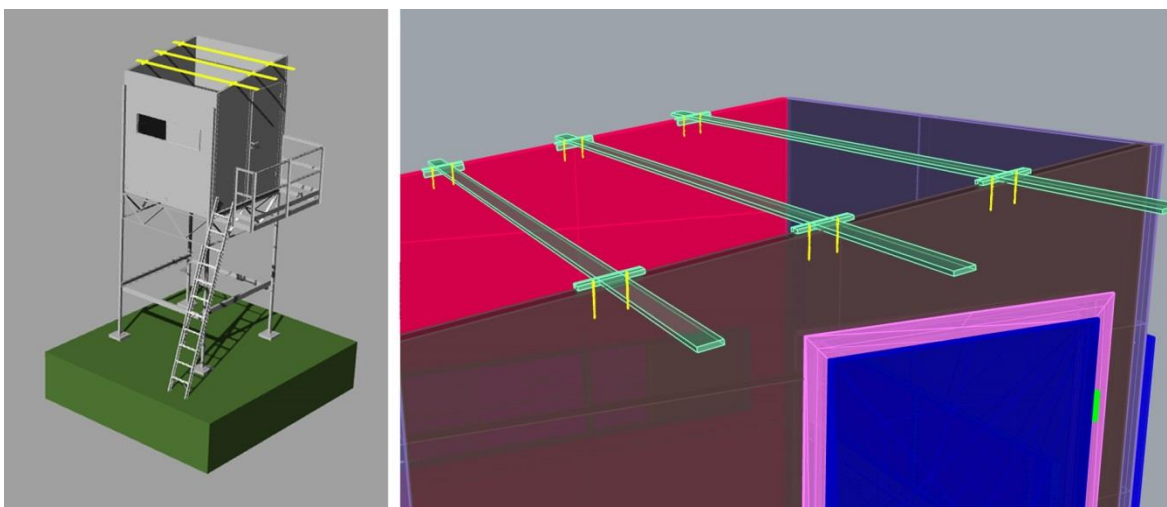
Obrázok 68 Montážny postup – inštalácia dverí

- **Strecha**

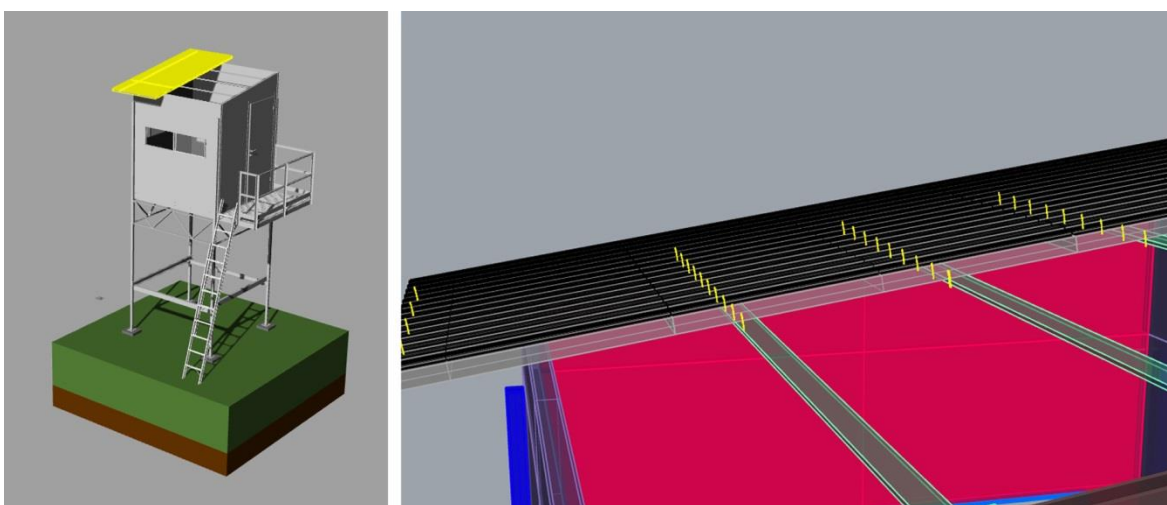
Na strechu sa inštaluje strešný PUR panel. Panel sa uchyťí pomocou nosných rebier, ktoré sa uložia na obvodové steny.

Strešné sendvičové panely sú určené k pokrývaniu striech. Tieto panely majú trapézové rebra, alebo vlny, ktoré sú nosné. Majú tiež funkciu k odvodu vody zo strechy. Strešné panely sa vyrábajú 3-vlnné, 4-vlnné, alebo 5-vlnné. Všetky PUR panely musia spĺňať normy platné v ČR.

Obrázok 69 Montážny postup – uchytenie strešných panelov

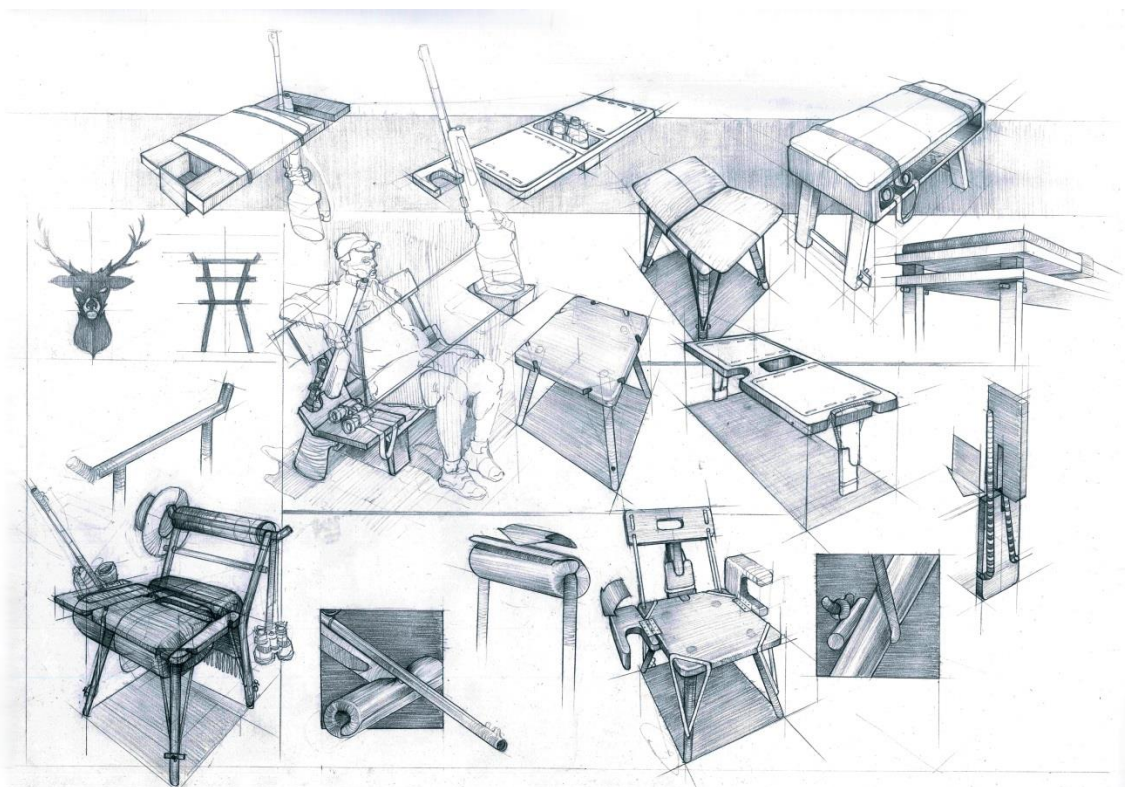
Strecha má presah na každej strane 200 mm. Zo strany nástupu je predĺžená až na 500 mm. Strecha má malý spád určený k odvodneniu. Prípadné vzniknuté otvory a malé medzery sa zatesnia montážnou PUR penou v spreji a zakryjú sa oceľovou lištou po celom obvode strešného panelu bez možnosti napojenia na odkvap.

Obrázok 70 Montážny postup – pokladanie strešných panelov

- **Interiér**

Pri tejto práci vzniklo nespočetne veľa návrhov s rôznymi vylepšeniami interiéru kazateľne. Rozpočet spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o. ale neumožnilo rozšíriť škálu loveckých pomôcok o ďalšie originálne kúsky.

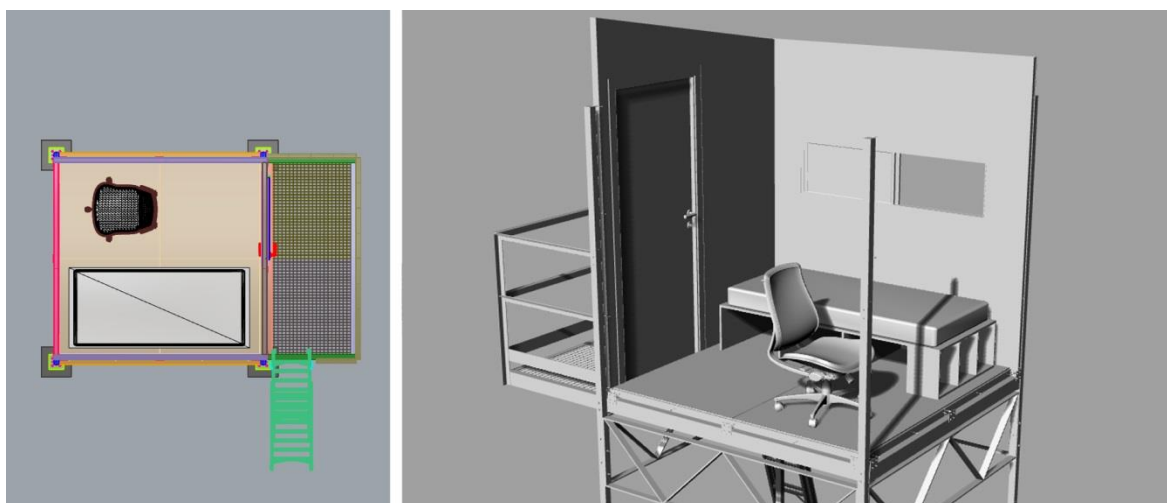
Obrázok 71 Návrhy sedacieho nábytku

Prvé návrhy nasvedčovali o úmysle použiť prispôsobenú lavicu. Oproti rôznym typom lavice ale majú viacero výhod otáčacie kreslá. Napríklad sa dajú jednoducho prenášať, sú relatívne pohodlné a hlavne si ich môže každý používateľ prispôbiť podľa svojich potrieb. Pri počte troch okien je na posede potrebné zaobstarať mobilné sedenie tak, aby sa v prípade potreby vedel používateľ jednoducho premiestniť za svojim cieľom. Z tohto dôvodu je použitie lavice neefektívne. Nakoniec po konzultácii so spoločnosťou PRO POPULO Poprad, s.r.o. sme sa spoločne rozhodli, že posed opatríme zakúpeným otočným kreslom na kolieskach.

Obrázok 72 Návrh interiéru

Posed je dost veľký na to, aby ho bolo podľa potreby možné vybaviť lôžkom. Lôžko sa ale nesmie upevňovať nijakým spôsobom na obvodové steny posedu, pretože PUR panelové steny na to nie sú vhodné. Jednou z možností je posed zaobstarať posteľou vo výške okna posedu tak, aby z nej mal používateľ dobrý výhľad. Nakoniec sa tento nápad nerealizoval, pretože zasadiť posteľ vo výške cca. 1000 mm nie je najideálnejšie.

Obrázok 73 Interiér posedu

6.5. Tepelno-izolačné a akustické vlastnosti

Najpríjemnejšia teplota pre človeka v pokojnej pozícii sa pohybuje od 18 do 20°C . Pri koncepte posedu PRO POPULO sa v štandardnej variante sa s vytápaním z finančných dôvodov nepočíta. Poľovník sa bude musieť spoľahnúť na teplo vyprodukované vlastným telom. Napriek tomu som s kúrením počítal a pri navrhovaní som jeho použitie teoreticky zohľadnil. Pri vykurovaní priestoru treba dbať na to, aby mierna teplota ohrievala vzduch i v najchladnejších kútoch miestnosti. Spôsob vykurovania by sa mal prispôbiť účelu zariadenia, takže v ideálnom prípade by nemal nevydávať žiaden dym, zvuk, svetlo, alebo iné stopy, ktoré môže zver zacítiť. Jediné tepelné mosty v tomto koncepte posedu predstavujú okná a dvere.

- **Vetranie**

V letnom období budú vetraciú funkciu splňovať dvere, prípadne otvorené okná, ktoré si vďaka posuvnej funkcii okenného rámu bude môcť používateľ pootvoriť podľa vlastnej potreby.

- **Tepelná výmena medzi telom a okolím**

Dospelý človek s váhou 70 kg vyrobí 105 WE/hod. Za deň je to 2520 WE, čo stačí uviesť 25 litrov vody do bodu varu. Vývin tepla sa líši podľa okolností. Stúpa pri klesajúcej teplote miestnosti, rovnako ako pri telesnej činnosti. (6 s. 32)

- **Solárny panel**

Vykurovanie celej miestnosti pri častom otváraní okien je neefektívne. Primárne som preto uvažoval o kúrení pomocou solárneho panelu vo forme vyhrievanej podložky na lavici, ktorú v dotazníku poľovníci jednohlasne uvítali.

S panelom sa musí pred výstavbou budúceho posedu počítať a poloha kalkulovať tak, aby bol panel čo najviac efektívny. Ak sa s panelom bude počítať už pred výstavbou posedu, je vysoko pravdepodobné, že správne umiestnený panel bude schopný akumulovať dostatočné množstvo energie. Bodový zdroj tepla je najvhodnejší, pretože pôsobí skoro okamžite a poľovník nestráca žiadny čas pri jeho obsluhu, nevydáva žiadny hluk ani zápach a navyše pridá na komforte sedenia.

- **Zemný plyn**

Alternatívnou možnosťou je kúrenie pomocou plynu. Táto možnosť si však vyžaduje zvýšené bezpečnostné opatrenia napr. vo forme zakúpenia zvukového hlásiča, ktorý by upozorňoval na ubúdajúci kyslík v prípade poruchy nádoby s plynom.

- **Akustické vlastnosti**

Zver má citlivý sluch a preto je potrebné, aby posed čo najlepšie pohlcoval zvuk. Úplné pohltenie zvuku nie je možné. Dostatočnou hlučkovou zábranou sú použité PUR panely v kombinácii s plastovými oknami. V prípade potreby je možné steny interiéru oblepiť akustickou penou.

6.6. Finálne vizualizácie

ZÁVER

Tému tejto práce som si vybral zámerne v nadväznosti k mojim predchádzajúcim prácam, aby som si otestoval svoj osobný pokrok v navrhovaní malých stavieb. Ukázalo sa, že aj napriek málo vyčerpanej téme dizajnu posedov nejde o jednoduchú úlohu.

K práci som pristupoval s pokorou a rešpektom. Dbal som o to, aby som sa čo najviac stotožnil s cieľovým zákazníkom a pokúsil som sa mu čo najviac porozumieť. To bola jedna z tých zábavnejších častí tejto práce. Neskôr, pri navrhovaní konštrukcie posedu, som mal občas pri čítaní všetkých stavebných noriem pocit, že sa zo mňa stáva skôr statik a konštruktér ako dizajnér. Striedanie týchto pozícií však považujem za veľmi prínosné. Jednou z úloh dizajnéra je pochopiť, ako veci fungujú a snažiť sa spojiť všetky nové nápady a inovácie dohromady, aby nový koncept mohol fungovať. Znova sa mi tak potvrdilo, že najdôležitejšou časťou každej mojej práce a predpokladom úspechu, je kvalitná spolupráca s odborníkmi.

Práca z praktických dôvodov neobsahuje všetky detaily posedu PRO POPULO. Sústredil som sa skôr na prácu s overenými faktmi a popis najdôležitejších zásad a častí posedu. Mojou úlohou bolo najmä splniť zadanie firmy PRO POPULO Poprad s.r.o.

Hlavný prínos tejto práce spočíva v použití inovatívneho materiálu pri návrhu konštrukcie posedu a kazateľne. To sa z môjho pohľadu podarilo, preto tento projekt považujem za úspešný.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

1. **Ing. Jiří Anderska, CSc. Ing. Erika Andersková.** *Tisíc let myslivosti.* Vimperk : TINA, 1993. ISBN 80-85618-12-5.
2. **Jaroslav Červený, Pavel Hell, Jiří Kamler, Helena Kholová, Petr Koubek, Natálie Martinková, Jaroslav Slamečka.** *Encyklopédia poľovníctva.* Praha : OTTOVO NAKLADATELSTVÍ - CESTY, 2004. ISBN 80-7181-902-6.
3. **Wikipedia.** Posed. *Wikipedia.org.* [Online] 2019. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Posed>.
4. **Schmid, Anton.** *Posedy.* Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.
5. **Wikipedia.** Ergonómia. *Wikipedia.org.* [Online] 2018. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Ergon%C3%B3mia>.
6. **Neufert, Ernst.** *Navrhování staveb.* Praha : Consultinvest, 2000. ISBN 80-901486-6-6.
7. **PhD, Ing. Jozef Jendruš.** Rozhovor na tému - Posedy. *Rozdelenie posedov.* Spišské Podhradie : Vlastné spracovanie, 13. November 2018.
8. **Prolov.** Kazatelny - posedy. *Prolov.com.* [Online] <http://www.prolov.com/posedy-kazatelny.php>.
9. **Posedy.eu.** *Posedy.eu.* [Online] <http://posedy.eu/>.
10. **Dřevo Příbyl.** Výroba posedů, kazatelen a mysliveckých zařízení. *drevopribyl.cz.* [Online] <http://www.drevopribyl.cz/>.
11. **Hochsitz Oberpfalz.** Hochsitz aus der Oberpfalz. *hochsitz-oberpfalz.de.* [Online] <http://hochsitz-oberpfalz.de/>.
12. **Muddy.** Box Blinds. *gomuddy.com.* [Online] <https://www.gomuddy.com/>.
13. **RealBark.** Fiberglass hunting blinds. *realbark.com.* [Online] <http://www.realbark.com/Index.aspx>.
14. **Poracký, Ing. Pavol.** Rozhovor na tému - Posedy vo firme PRO POPULO Poprad, s.r.o. Spišská Teplica : Vlastné spracovanie, 11. 3 2019.
15. **Jozef Janus, Ing. Štefan Kováč, Ján Palenčár, Anton Popovič, Ing. Pavol Poracký, Ing. Tomáš Hutýra.** Rozhovor na tému - Posedy v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o. *Kvalitatívny výskum.* Spišské Podhradie : Vlastné spracovanie, 11. 3 2019.

16. **Wikipedia.** Pozinkování. *Wikipedia.org*. [Online] 2019.
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Pozinkov%C3%A1n%C3%AD>.
17. **Stado.** Technické informace - chemické kotvení. *Stado.cz*. [Online]
<http://www.stado.cz/chemicke-kotveni>.
18. **Rodif.** rodif.cz - Podlahové rošty. *Rodif*. [Online] <http://www.rodif.cz/podlahove-rosty/8-podlahove-rosty>.
19. **halovesystemy.cz.** halovesystemy - PUR panely. *Halové systémy*. [Online]
<https://www.halovesystemy.cz>.
20. **Sommer, Jan.** Kazatelny a posedy. *Myslivosť*. [Online] Červen 2004.
<https://www.myslivosť.cz/Casopis-Myslivosť/Myslivosť/2004/Cerven---2004/KAZATELNY-A-POSEDY>.

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

MgA.	Magister umenia
ArtD.	Doktor umenia
doc.	Docent
s.r.o.	Spoločnosť s ručením obmedzením
cca	Cirka
m ²	Meter štvorcový
kg	Kilogram
cm	Centimeter
mm	Milimeter
€	Euro
atď.	A tak ďalej
tzv.	Takzvaný
t. j.	To jest
resp.	Respektíve
napr.	Napríklad
atp.	A tak podobne
str.	Strana
WE/hod	Jednotka výdaja tepla človeka za hodinu

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Typológia posedov	12
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 2 Nožnicový posed.....	15
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 3 Rebríkový posed s integrovaným podstavcom	16
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 4 Sklápací rebríkový posed	16
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 5 Rebríkový posed s podperami sedacieho nadstavca	17
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 6 Rebríkový posed	17
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 7 Rebríkový posed s podlahou	18
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 8 Rebríková kazateľňa	18
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 9 Nožnicový rebríkový posed	19
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 10 Kazateľňa pre lov nátlackou	19
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 11 Kazateľňa s vyloženými podperami.....	20
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 12 Typická kazateľňa s priebežnými stojinami	20
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 13 Kazateľňa s vnútorným nástupom zozadu	21
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 14 Typická kazateľňa s podstavcom	21
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 15 (Prenosná) kazateľňa s rebríkovým podstavcom	22

4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 16 Uzavretá kazateľňa.....	22
4. Schmid, Anton. <i>Posedy</i> . Praha : Grada Publishing, 2006, 2015. ISBN 80-247-1531-7.	
Obrázok 17 Kazateľňa Prolov	24
http://www.prolov.com/img/mod2-5.jpg	
Obrázok 18 Kazateľňa Exclusive	25
https://scontent-prg1-1.xx.fbcdn.net/v/t31.0	
Obrázok 19 Kazateľňa Diana.....	25
http://www.drevopribyl.cz/core/file.php/galleries/gallery-89/img2329.jpg	
Obrázok 20 Kazateľnica Kanzel	26
http://hochsitz-oberpfalz.de/wp-content/uploads/2018/01/kanzel_geschlossen-13.jpg	
Obrázok 21 Kazateľnica Bull	27
https://huntingproduct.guru/wp-content/uploads/2016/09/box-blinds_Feature-1030x687.jpg	
Obrázok 22 Kazateľnica GBX-6.....	28
http://www.realbark.com/img/GBX/Slideshow5.jpg	
Obrázok 23 Posedy v spoločnosti PRO POPULO Poprad, s.r.o.	30
vl. spracovanie	
Obrázok 24 Výmena opotrebovanej kazateľne.....	31
vl. spracovanie	
Obrázok 25 Výstavba nového posedu	32
vl. spracovanie	
Obrázok 26 Analýza materiálu, konštrukcie a rebríku	40
vl. spracovanie	
Obrázok 27 Analýza konštrukcie kazateľne	40
vl. spracovanie	
Obrázok 28 Analýza interiéru kazateľne	41
vl. spracovanie	
Obrázok 29 Návrh zameraný na atraktivitu.....	42
vl. spracovanie	

Obrázok 30 Návrh zameraný na flexibilitu.....	43
vl. spracovanie	
Obrázok 31 Návrh zameraný na optimalizáciu.....	44
vl. spracovanie	
Obrázok 32 Pokročilé rozdelenie základov	46
6. Neufert, Ernst. <i>Navrhování staveb</i> . Praha : Consultinvest, 2000. ISBN 80-901486-6-6.	
Obrázok 33 Návrh s použitím pilotových základov	47
vl. spracovanie	
Obrázok 34 Debnenie betónových základov	47
https://www.dumabyt.cz/obrazek/clanek14629/190_13.38.jpg	
Obrázok 35 Základné rozdelenie poschodových konštrukcií	48
6. Neufert, Ernst. <i>Navrhování staveb</i> . Praha : Consultinvest, 2000. ISBN 80-901486-6-6.	
Obrázok 36 Prvý návrh konštrukcie	49
vl. spracovanie	
Obrázok 37 Druhý návrh konštrukcie.....	49
vl. spracovanie	
Obrázok 38 Tretí návrh konštrukcie	50
vl. spracovanie	
Obrázok 39 Detaily uzavretého oceľového profilu.....	51
http://www.ocelbulky.cz/ctvercovetrubky1.jpg	
Obrázok 40 Príklad chemického ukotvenia	51
http://www.stado.cz/images/aplikace/show/kotveni_ocel.jpg	
Obrázok 41 Montážny postup - stĺpy a pätky	52
vl. spracovanie	
Obrázok 42 Montážny postup - prepojenie konštrukcie	52
vl. spracovanie	
Obrázok 43 Detaily profilu U80	52
http://www.ocelbulky.cz/prurezyu.jpg	
Obrázok 44 Montážny postup - väznice	53
vl. spracovanie	

Obrázok 45 Montážny postup - stenové nosníky.....	53
vl. spracovanie	
Obrázok 46 Obrázok 47 Montážny postup - podlahové nosníky	53
vl. spracovanie	
Obrázok 48 Detaily použitého oceľového profilu č.3.....	54
http://www.ocelbulky.cz/profilyiipn.jpg	
Obrázok 49 Montážny postup - zavetrenie	54
vl. spracovanie	
Obrázok 50 Výšková modularita konštrukcie	55
vl. spracovanie	
Obrázok 51 Priemerná šírka plochy ktorú zaberá stojací človek.....	55
6. Neufert, Ernst. <i>Navrhování staveb</i> . Praha : Consultinvest, 2000. ISBN 80-901486-6-6.	
Obrázok 53 Montážny postup – zábradlie	56
vl. spracovanie	
Obrázok 54 Vysúvacie a nožnicové schody	57
6. Neufert, Ernst. <i>Navrhování staveb</i> . Praha : Consultinvest, 2000. ISBN 80-901486-6-6.	
Obrázok 55 Tabuľkový výpočet schodov	58
vl. spracovanie	
Obrázok 56 Montážny postup – rebrík	58
vl. spracovanie	
Obrázok 57 PUR panel s priznaným spojom a PUR panel so skrytým spojom	59
https://arpanel.eu/wp-content/uploads/2014/07/chlodnicza_-586x330.jpg	
Obrázok 58 Montážny postup – pripevnenie podlahového PUR panelu.....	60
vl. spracovanie	
Obrázok 58 Montážny postup – pokladanie podlahového PUR panelu	60
vl. spracovanie	
Obrázok 59 Montážny postup – pripevnenie PVC podlahy	61
vl. spracovanie	
Obrázok 60 Montážny postup – pokladanie PVC podlahy.....	61
vl. spracovanie	

Obrázok 61 Montážny postup – stena kazateľne	62
vl. spracovanie	
Obrázok 62 Montážny postup – roh kazateľne	62
vl. spracovanie	
Obrázok 64 Ergonomický model sediaceho človeka.....	63
6. Neufert, Ernst. <i>Navrhování staveb</i> . Praha : Consultinvest, 2000. ISBN 80-901486-6-6.	
Obrázok 63 Sediaci model	63
6. Neufert, Ernst. <i>Navrhování staveb</i> . Praha : Consultinvest, 2000. ISBN 80-901486-6-6.	
Obrázok 64 Montážny postup – osadenie okien	63
vl. spracovanie	
Obrázok 68 Montážny postup – inštalácia dverí	64
vl. spracovanie	
Obrázok 69 Montážny postup – uchytenie strešných panelov	65
vl. spracovanie	
Obrázok 70 Montážny postup – pokladanie strešných panelov	65
vl. spracovanie	
Obrázok 68 Návrh interiéru	67
vl. spracovanie	
Obrázok 73 Interiér posedu.....	67
vl. spracovanie	

ZOZNAM PRÍLOH

P I	Základný rozmer posedu
P II	Nosič CD-ROM

PRÍLOHA P I: Základný rozmer posedu

